

Dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëtoiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Vericht door Kolonel V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
RICHTINGSDIENST TEL. 14519. POSTGIRO 114574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

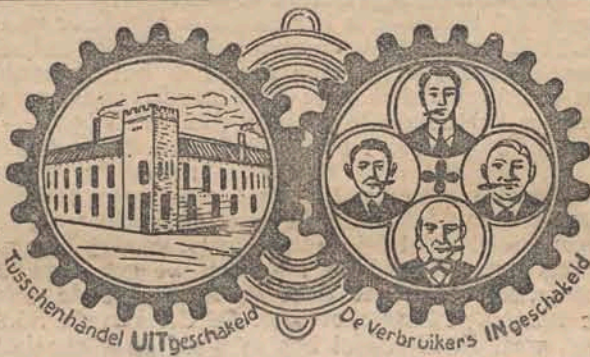
moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie,

HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het gebrachte aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de kosten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker in goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar het alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden.

Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventuele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

Brandstoffenhandel

Fa. J. H. KRUL Jr.

Overveen en Bloemendaal. Tel. 1617 en 22012

BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN

beste adres v. Centrale Verwarming

Piano Paleis

WAAROM

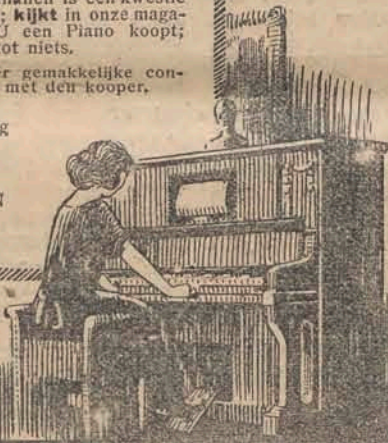
behouden wij steeds onze Cliënteel en worden wij iederen keer bij vrienden en kennissen aanbevolen?

OMDAT

U bij ons op de meest correcte wijze wordt bediend, met vakkundige voorlichting en tegen zeer billijke prijzen. Een Piano aanschaffen is een kwestie van vertrouwen: kijkt in onze magazijnen, voordat U een Piano koopt; het verplicht U tot niets.

verlangden zeer gemakkelijke conclusies in overleg met den koper.

Groote sortering
ORGELS
en MUZIEK-
INSTRUMENTEN

GROENENDYK & CO

REGENTESSELAAN 24 B/D. LAAN V. MEERDERSVOORT.

DEN HAAG TEL. 32004

't Goedkoopst Adres

voor smaakvolle, solide

MEUBELEN is

MEUBELMAGAZIJN „T WOONHUY“

69 PARKSTRAAT 69

TELEF. 15328

GEEN FILIALEN

Boek-, Kantoorboek-, Kunst- en Fotohandel
„PATRIA“

Utrechtscheweg 46, AMERSFOORT, Telef. 653

Romans, Kinder- en Studieboeken
Kantoorartikelen Bureau-meubelen
Fotografie-Artikelen

Denkere Kamer v. Amateurs gratis beschikbaar

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON“

Wij noodigen U uit tot een bezoek

KUNSTZAAL EDISON

DEN HAAG LANGE POTEN 15
ROTTERDAM WITTE DE WITHSTRAAT 88
BATAVIA RIJSWIJKSTR. (WELTREVREDEN)
MEDAN HINDOESTRAAT 1-3

E. CASSUTTO & G. L. COURBOIS

TANDARTSEN

Lid van de Vereeniging „Oost en West“

Prins Mauritsplein 3 Tel. 50061

Goudenregenstraat 151 Tel. 31012

INDISCHE
UITRUSTINGEN

VOORDEELIGST
ADRES:

AU BON
MARCHE

A. DE VRIES & ZONEN

AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

J.R.

MELK, BOTER, KAAS EN EIENEN,
Kruideniers- en Grutterswaren.
L. M. ROMEIJN,
Columbusstraat 219 — Den Haag
FIJNE VLEESCHWAREN.
Koek, Biscuits, Dessertwerken
Groninger Roggebrood.

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN
Janssen & Tilanus
FRIEZENVEEN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst”
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Theresiastr. 65. DEN HAAG.
Prijscourant op aanvraag gratis.

STENDERT BRUIN
VALERIUSSTRAAT 70-72 LUBECKSTR. 31
DEN HAAG

Manufacturen
Lingerieën
Bonneterie
Tricot Onderkleeding
waaronder
Janssen & Tilanus
Vriezenveen

**Dames-
Confectie**
met speciale
Maatafdeeling

FILIAAL: Neptunusstraat 76-78, SCHEVENINGEN

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”
Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
de hoogste eischen- van hygiëne
en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden
Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
of Douchebaden op voordelige voorwaarden.
Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

Stoomververij en Chemische Wasscherij
„DUINOORD”
Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
hoek Goudsbloemlaan

Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhoging
thuisbezorgd.

Heerencostumes . . . f4.—	Wol en Plu. p. □ el f0.40
Mantelcostumes . . . f4.—	Handschoenen, per
Jassen, vanaf . . . f2.75	paar vanaf f0.20
Mantels . . . f2.75	Oppersen v. Heeren-
W. Dekens f1.— en f1.20	Costuums f1.50
Gest. Dek. f1.50 en f1.75	Idem m. ontvlecken f2.50
Vitrages . . . per □ el f0.15	Dames-Costuums
Madras f10.20	naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

ANNO 1674
MAATSCHAPPY TOT EXPLOITATIE
VAN DE
STOOMWASSCHERY
%BYVOET, ZON
BLOEMENDAAL
TEL. 22016.

INHOUD: Reisbrieven van den Heer H. F. Tillema.
— Sociaal-politieke propaganda van Indische lands-
dienaren. — De Indiën op de a.s. Jaarbeurs. — Van
Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen
en Tijdschriften. Uit de Eur. Pers. Uit de Intl. Pers.
Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suri-
name. — Curaçao. — Uit de Verren Vreemde. —
Berichten der Afdelingen: (I. Apeldoorn, II. Breda,
III. Haarlem, IV. Utrecht.) — Mededeelingen. —
— Mutaties van 21 tot 28 Januari.

**Reisbrieven van den Heer
H. F. Tillema.**

Soemba.

De aankomst.

Per gouvernementsschooner werd ik van Soem-
bawa naar Soemba gebracht. Deze medewerking
van bestuurszijde waardeer ik buitengewoon! Zon-
der medewerking van het Bestuur is het een on-
mogelijkheid de gewesten te bereizen. Heeft men
zeer veel tijd, dan is het mogelijk om, door van de
K. P. M. gebruik te maken, de vele eilanden te
bezoeken, maar als men zooals ik het binnenland
in wil, dan is het mis: dragers en paarden zijn
zonder bestuurs hulp meestal niet te krijgen — en
dan blijft men met pak en zak aan de kust zitten.

Het land op de kust van Soemba bij Waikelo
was niet eenvoudig. Er stond een sterke branding.
De roeiboot, waarmee ik van het schip naar land
voer, werd dicht bij de branding met den kop naar
de golven gekeerd en het roer weggenomen. Zoo
trachtten de roeiers door de hooggekuifde golven
te komen. 't Ging niet vlot. Of dit aan de leiding
lag, weet ik niet. Het bootje werd door een hooge
golf opgenomen en op het strand gezet. De stuur-
man sprong er uit, 't kistje met geld, dat hij ver-
voeren moest, tegen de horst gedrukt. De terug-
keerende golf nam het bootje mee. Ik was blijven
zitten, want ik had er niet uit durven sprin-
gen. De stuurman was tot over zijn middel
nat geworden. Het bootje was nu overgeleverd aan
de golven, die er mee speelden als ware het een
kurk, die op het water dobberde.

Of de situatie gevaarlijk was, wist ik niet, want
ik had terzake geen ervaring. Het bootje ging vice
versa van het strand naar de kokende branding,
soms van voren hoog opgeheven als een steigerend
paard. De stuurman trok zich van boot, bemanning
en passagier niets aan. Hij had de opdracht van zijn
baas om het kistje met f 3500 veilig aan wal te
brengen en aan belanghebbende af te geven en
daaraan trachtte hij te voldoen. Hij stond te praten
en te gesticuleeren met eenige mannen op het
strand, wat ik van mijn schommelende zitplaats
met belangstelling volgde. 't Scheen hem na eenigen
tijd te gaan vervelen, want hij kwam terug en gaf
aan een 20-tal Soembanezen last het touw, dat de
roeiers hadden uitgeworpen, stevig vast te houden,
zoo, dat de boot door terugtrekkende golven niet
weer in de branding terecht kwam. Een man, die
mijn barang wou halen en een oogenblik droog op
het strand stond, ging kopje onder, toen er weer
een golf kwam aanrollen. Het bootje werd nu
stevig vastgehouden, mijn barang er uit gehaald en
op de schouders van eenige mannen aan land ge-
dragen. Alles kwam zoo goed als droog over — vier
stevige kerels namen een stoel zonder pooten op
hun schouders, ik klom op dien verheven zetel en
met een paar natte voeten werd ik op het strand
gezet. Ik was blij, dat ik vasten grond onder mijn
voeten had. Een man bood mij een drietal brieven
aan: één van den assistent-resident, één van den
gezaghebber en één van den predikant, alle met de
mededeeling, dat ze me gaarne hadden afgehaald,
maar dat ze niet konden, omdat ze ziek waren.

Onvrijwillig geldtransport.

Vroolijk was de intocht op dat eenzame
eiland. De stuurman vroeg me, of ik het kistje met
geld, bestemd voor de gewapende politie wou
nemen, omdat er geen sterveling was, om de
ontvangst te nemen. Hij hield me een heel
del papierassen ter teekening voor. Als ik
kende, was hij gedechargeerd. Ik voelde er
voor om naast mijn barang ook nog een kistje
veel geld onder mijn hoede te nemen. Gelukkig
kwam een hulpveerarts ten tooneele, die Hollands
sprak. We kwamen overeen, om gezamenlijk
zorg voor het kistje op ons te nemen. De ad-
veerarts teekende en ik liet de barang in de
brengen, die de assistent-resident van Waikelo
ter beschikking had gesteld. Ik merk even op
Waingapoe zeker een 180 kilometer van Waikelo
verwijderd is. Ik was met die welwillendheid
ingenomen, want anders had ik 6 zware doosjes
te paard moeten maken door woest, onbebouwd
land met hier en daar een zeer primitieve
gelegenheid. Ik maakte dus dankbaar gebruik
de auto en reed naar de pasanggrahan, een
zeer primitieve logeergelegenheid. Het ge-
gaven we af aan den commandant der gewapende
politie, die me mededeelde, dat hij me gaarne
had aangeboden, maar het niet kon doen,
zijn echtgenoot ziek was. Ik vroeg me af,
dan geen sterveling gezond was!

Altijd de hygiëne.

In de pasanggrahan gekomen, inspecteerde
als steeds de klamboe. Het resultaat was, dat
mijne ontpakte en die over de gescheurde klamboe
van de pasanggrahan heen werkte. Mijn barang
nu schitterend beschut tegen muskieten. Dit
me, na de ontvangst der brieven van de ziekte-
schen, wat gerust. Ik knapte heelemaal op.
een bediende van den commandant me namens
echtgenoot een heerlijk kopje thee zond, met
jes, alles bedekt door een hagelwit servet.
gezicht van reinheid deed me goed. Op mijn re-
heeft niets me meer gehinderd dan vuilheid en
onreinheid van verblijfplaatsen en menschen.

Het bevolkingsvraagstuk.

De tocht van Waikelo via Waikaboehak
Waingapoe langs den pas voor automobiel-
schikt geworden weg, was zeer interessant.
Zending zetelt te Taroeni, dicht bij Waikelo.
Ik had een gesprek met de familie Van
over het bevolkingsvraagstuk. Het is bekend
het eiland eenigen tijd geleden door een
bereisd, die naar het geboorte- en sterftecijfer
onderzoek had ingesteld, volgens de methode
Külz. Door in kampongs vrouwen, die in
climaderium zijn, te vragen naar het aantal
deren, dat ze hebben gebaard en het aantal
nog in leven is, krijgt men een tamelijk goe-
zicht in het zoo belangrijke probleem. Maar
één voorwaarde dient voldaan: de vrouwen
ten den vrager kennen, weten, dat hij ge-
stuursambtenaar is, want dan vrees men
om belastingverhogingen, heerdienst e.d.
en dan krijgt men geen juiste gegevens.
bekend, dat de uitkomst van het onderzoek
gunstig is geweest voor de bevolking: laag
hoortecijfer, hoog kindersterftecijfer.
Een later gehouden onderzoek heeft de
vens bevestigd. Toch geloof ik, dat de
voor de bevolking niet zoo somber is,
onderzoekingen kan worden geconcludeerd.
grond deze meening op het feit, dat de
vragers onbekende personen voor de bevolking
waren en dat de laatste de vrouwen met
hulp heeft moeten verzamelen om ze te
ondervragen. Uit vaccinatierapporten zou
blijken, dat het aantal kinderen minder
dan uit de onderzoekingen der beide artsen
afgeleid. Ik hoop van harte, dat de Zending
bij het vraagstuk het grootste belang heeft.

Brandstoffenhandel H. HAVINGA
Oud-Gezagvoerder Kon. Paketvaart-Mij in Ned. Oost-Indië
Lid van de Vereniging „Oost en West”
Leverancier van het Koninklijk Instituut
v. d. Taal-, Land- en Volkenkunde v. N.-I.
Kantoor: KODIKADE 13a - DEN HAAG - TEL. 10624

Het aanbevolen adres
voor COMPLETE MEUBILEERING is het
Meubelhuis „Conrad”
Laan van Meerdervoort 220 - Tel. 35650
hoek Conradkade

MEISJESSCHOOL voor L. O. en (M.) U. L. O. der VEREENIGING VAN SPEYKSCHOOL

Van Speykstraat 34 - 's-Gravenhage

Opleiding voor H. B. S., Gymnasium en Lyceum. Aansluiting bij de 3e klasse H. B. S. uit de 3e Mulo-klasse. Opleiding voor Eind-Examen Mulo A en B. Prospectus en 12de Jaarverslag op aanvraag. De Directrice G. W. RUINEN.

Men kan ze koopen in allerlei kleuren, grootten en teekeningen. Het schijnt dat ze de laatste jaren te veel worden gemaakt, zooals de ondeskundige toerist ze wensch. Het gevolg is, dat ze er niet mooier op worden. Het is daarom zaak bij aankoop de hulp in te roepen van een deskundige dame. Die hulp wordt steeds gaarne verleend.

Eigenaardig is het, dat de lijken van notabelen in tal van kains worden gewikkeld, soms 30 à 40 stuks. Die kleeden gaan mee in het graf. Ze vertegenwoordigen een aanzienlijke waarde. Bij den dood van voorname Soembaneezen werden heele kudden paarden geofferd. Waar men er liefst de mooiste dieren voor nam, was die adat niet in het belang van het paardenras. De regering streeft er daarom naar de gewoonte te doen verdwijnen. In een der kampongs lag in een groot huis het lijk van een voor ettelijke weken overleden notabele, gehuld in naar ik meen 40 kostelijke kleeden, op een gedroogde buffelhuid, door vrouwen tot een soort kist gevormd. Eenige vrouwen hielden er dag in dag uit de wacht bij tot zoolang het lijk in de steenen doodkist wordt gelegd.

Woningen en . . . dooden-boomen.

Waikaboebak, waar de familie Van Will me vriendelijkheid aanbood, welke vriendelijkheid ik ten waardeerde, zag ik voor het eerst de echte kampongs-woningen met hun hooge, spits toeloope en de kampongs, op heuvelruggen gelegen. In der kampongs trof ik nog een z.g. „dooden-boom”. Wanneer er vroeger, d.w.z. een 15-tal geleden, een kop was gesneld, was er groot in de kampong. Het afgesneden hoofd werd een vertakte staak opgehangen. 's Avonds werden er dan om heen. Als dit afgeloopen werd het hoofd weggenomen en vervangen een kop van klei tezamen gekneet. In de kampong, die ik bezocht, kon ik er nog drie zien. De laatste mijn gids beweerde, dat de drie min of meer ronde hollen, die vastgestoken waren aan de staak op het dorpsplein, menschen-lijken moesten voorstellen.

De kampongs waren omgeven met wallen van die muren hebben thans als verdedigings-weg geen waarde meer. In de „voorgalerij” van der huizen was de geheele voorwand bekleed met karbouwenhorens en varkenskinnebak. Die tropheeen waren afkomstig van feest-dagen. De bewoners van het huis, zei mijn gids, vinden het zeer voornaam, dit groote aantal horens van gastvrijheid. Eigenaardig is het, dat ook op Mentawai groote waarde aan die horens wordt gehecht. In de woningen hielden de gezinnen. Die dichte bewoning is zeer geschikt voor de verspreiding van ziekten, terwyl het gezinsleven er in hooge mate onder lijdt.

Paarden en vee.

De weg van Waikaboebak naar Waingapoe is 150 kilometer lang. Hij voert langs diepe sloten in talloze slingeringen door een vaak zeer dorheid woest-schoon landschap. Auto en vervoer dienen betrouwbaar te zijn. 's Nachts is Soemba is het land der paarden. Het gouvernement doet ernstige pogingen het paardenras te verbeteren. Het is een heerlijk gezicht de vlugge koppelers (één hengst op 10 of meer merries) het landschap te zien rennen, als ze op de auto snel de vlucht nemen.

De veeherden verwijderen koeien treft men op den een enkele maal aan. Die koeien zijn nogal klein, zoodat het zaak is ze niet al te nauw te nemen. Door den invoer van vee uit Indië trachtte de regering den veestapel te verbeteren. Die maatregel had succes. Ik meen, dat er reeds 'n 4000 koeien zijn.

Het land der kains.

De toerist is Soemba het land der kains.

Men kan ze koopen in allerlei kleuren, grootten en teekeningen. Het schijnt dat ze de laatste jaren te veel worden gemaakt, zooals de ondeskundige toerist ze wensch. Het gevolg is, dat ze er niet mooier op worden. Het is daarom zaak bij aankoop de hulp in te roepen van een deskundige dame. Die hulp wordt steeds gaarne verleend.

Eigenaardig is het, dat de lijken van notabelen in tal van kains worden gewikkeld, soms 30 à 40 stuks. Die kleeden gaan mee in het graf. Ze vertegenwoordigen een aanzienlijke waarde. Bij den dood van voorname Soembaneezen werden heele kudden paarden geofferd. Waar men er liefst de mooiste dieren voor nam, was die adat niet in het belang van het paardenras. De regering streeft er daarom naar de gewoonte te doen verdwijnen. In een der kampongs lag in een groot huis het lijk van een voor ettelijke weken overleden notabele, gehuld in naar ik meen 40 kostelijke kleeden, op een gedroogde buffelhuid, door vrouwen tot een soort kist gevormd. Eenige vrouwen hielden er dag in dag uit de wacht bij tot zoolang het lijk in de steenen doodkist wordt gelegd.

Naast de gewone kains vormt het kralenwerk der vrouwen een typische uiting van gevoel voor kleur en vorm.

Een hoogst eigenaardige stoffage van het landschap vormen naast de cactussen de klapperstammen, omgeven met droge djagoengkolven. Dat zijn de voorraadschuren der bevolking. Het schijnt een goede manier van bewaren te zijn. In de huizen boven de stookplaats zag ik ze in Oost-Soemba niet.

De gezondheid.

Lepra komt op Soemba veel voor. Framboesia heerscht in erge mate in West-Soemba. Slecht gevaccineerd schijnt er op Midden- en Oost-Soemba. Dit is de schuld van een vaccinateur, die zijn plicht verzaakte. Hij is, meen ik, reeds door een ander vervangen. In Waingapoe en omstreken komen veel oogziekten voor. Wellicht is dit een gevolg van de omstandigheid, dat de bevolking niet genoeg vet voor haar diët kan krijgen.

Het kampement Wara heeft veel te lijden van malaria. Het zendingsstation Pajeli is ongunstig gelegen: de schoolkinderen hebben er zeer veel hinder van malaria. Verplaatsing van dit zendingscentrum naar 'n gezond gelegen plaats zou heel wenschelijk zijn! 't Is echter de vraag of dit mogelijk is, want het is een nederzetting, die heel wat gekost heeft. Zoo wrekt zich ook hier weer, als op zooveel andere plaatsen, de afwezigheid van hygiënische voorlichting en gebrek aan begrip van de groote betekenis eener goede gezondheid voor lichaam en geest.

Pionierswerk.

Een maatregel, waarvan ik bij goede leiding veel nut verwacht, is de instelling van een gezondheidscomité te Waingapoe door den ass.-res. Middendorp. Voorzitter er van is de dokter, leden zijn de twee veeartsen, de kapitein-gezaghebber, de ass.-res. Onder dit comité staan de commissies der verschillende landaarden, elk van 3 leden, gekozen door de bevolking zelf. Elke 14 dagen inspecteeren de commissies hun terrein, waarbij ze zoowel letten op de toestanden in als buiten de huizen. Een reglement is nog in wording. Eigenaardig was het, dat de commissie op een harer eerste inspecties, op het erf van den voorzitter een broedplaats van muskieten ontdekte, waarin millienen larven zich hoogst gelukkig voelden. Als de commissies hun taak goed opvatten, en steun vinden bij het bestuur, kunnen ze hoogst nuttig werk doen, werk, dat geen geld kost, alleen wat toewijding en volharding. Ik wensch Waingapoe van harte succes toe met den pioniersarbeid.

Soemba is het eiland, dat de opmerkzaamheid der regering heeft getrokken inzake het bevolkingsvraagstuk. Ik hoop van harte, dat binnen niet te langen tijd de gegevens verkregen zullen zijn, noodig tot een juister inzicht, dan tot dusver mogelijk. Het thans verzamelde feitenmateriaal is

ZUID-HOLLANDSCHE BRANDSTOFFENHANDEL

Firma J. KUIJER

Levering van uitsluitend prima Brandstoffen

Regentesselaan 276 Den Haag
Telefoon 35659

HET ZUID - DEN HAAG

Groenmarkt 37 Telefoon 12514

SALON ORKEST onder leiding van Mr. CHARLES NOWAK
Plaatsverv. v. HANS SCHULTZER

Avond-Concert van 8.30 tot 12 uur

CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.

Vloeiend ENG., FR., D., SPAANSCH spreken en corresp. in slechts 1 MAAND. Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind. ambtenaren dagel. ter inz.

Inst. „SANDERS” 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

P. B. VAN MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 12898 - Den Haag

DIVAN met verstelbaar hoofd, Gobelin overtrek à f 27.-

f 27.-

Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

Firma VAN CAPELLE Jr. DEVENTER

Batikverven — Schabloneverven — Penschilderverven — Schablonen — Batikteekeningen — Etc.

Artikelen voor:

Chineesch Lakwerk — Pastinello — Florescan Stencilling — Brandschilderwerk — Etc.

Schriftelijke lessen. Cursussen in geheel Nederland Verkoop en gros en detail. Postcheq. en Giroreken. No. 66058

Magazijn van

Heerenhoeden en Pelterijen

EDUARD PELGER

Prinsestraat 35 - Den Haag
Telefoon 13902

LIJSTEN- EN FOTOHANDEL D. DOOLAARD

Reinkenstraat 18 - Den Haag - Telef. 33137

KUNSTHANDEL LIJSTENFABRIEK

Speciaal adres v. verzend. n. Indië. Gratis verpakk.

DAMES

aan haar een blijvende ondulatie willen geven

AG. BOSMAN, Coiffeur de Dames

HENDRIKLAAN 262 TEL. 52551

Manicure, Massage, Ondulation Marcel Prima Haarwerken

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
 GROENMARKT 27
 TELEPHOON No. 12512
 DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

MAISON DROUOT
 Fred. Hendrikl. 85
 Telefoon 52379
 DEN HAAG

Woning-Inrichting
 Beleefd noodigen wij U uit tot een bezoek aan onze Magazijnen en Modelkamers

W. J. M. SIMONIS'
BEDDEN MAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN - MATRASSEN
DEKENS

ONZE „PHOENIX“ MATRASSEN (Gedep.) OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGENAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

DANKBETUIGING.

Ondergeteekende verklaart genezen te zijn door Dr. J. F. v. d. POORTEN, Nobelstraat 1a, 's-Gravenhage van een maagverzakking en darmcatarrhe, hoewel Dr. van Es en Dr. Oelthuyzen te Leiden hadden verklaard, dat operatie noodzakelijk was.

J. LAVEN, Prinsestraat 54. Leiden.

Maison H. SIMONS
 's-Gravenhage.

MANTELHUIS
 HEULSTRAAT 13, n. „Oost en West“

JAPONNENHUIS
 NOORDEINDE 17a

Uitsluitend betere Confectie
 Voordeelige prijzen!

VRAAGT SCHOLTEN'S
ZELFRIJZEND BAKMEEL
MAIZENA PUDDING
AARD.MEEL EN SAGO
 FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN
JOH. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM
 BROUWERSGRACHT 288 TEL. 47637.

zeer waardevol, den onderzoekers dient niets dan lof te worden toegezwaard, maar volledig is het nog niet. Moge na het onderzoek van Soemba dat van alle eilanden in den archipel volgen, want hoogst verwonderlijk is het feit, dat van heel het groote eilandrijk alleen het kleine Java goed bevolkt is. Voor den bloei dier vele eilanden zijn menschen noodig en die verkrijgt men het best door er het aantal autochthone bewoners te vermeerderen.

Sociaal-politieke propaganda van Indische landsdienaren.

Het Departement van Koloniën heeft de volgende bekendmaking in het licht gegeven:
 Gelijk bekend, heeft de Indische Regeering het gewenscht geacht om het door haar ingenomen standpunt tegenover landsdienaren, die sociaal-politieke propaganda voeren, nader te verduidelijken.
 Wat de ambtenaren in het algemeen betreft, wenscht zij iedereen vrijgelaten te zien in zijn staatkundige overtuiging, doch, zoodra het de uiting daarvan geldt, wordt van iederen landsdienaar, hoog of laag, gevorderd dat hij zich zal onthouden van daadwerkelijke propaganda, welke ontwrichting van het overheidsgezag ten doel heeft of daartoe leidt, onverschillig op welke wijze dit geschiedt, hetzij in het openbaar dan wel in het verborgen. Van de onderwijzers wordt bovendien geëischt, dat zij ook bij andere politieke propaganda of bij vakverenigingsacties of soortgelijke uitingen van verenigingsleven steeds met gematigdheid te werk gaan, dat zij heftige, langs het kantje der strafwet gaande taal vermijden en dat zij zich afzijdig houden, wanneer in hunne omgeving acties gaande zijn, waardoor de gemeederen in groote beroering worden gebracht.
 Waar de Regeering voorts uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven, dat voor hen, die de aangegeven gedragslijn wenschen te volgen, in den Indischen staatsdienst geen plaats is, ligt het in de rede, dat degenen, die zich voorbereiden voor een landsbetrekking in Nederlandsch-Indië, eveneens met dat standpunt rekening hebben te houden. Ter voorkoming van teleurstelling in hunne verwachtingen wordt mitsdien ter kennis van belanghebbenden gebracht, dat ook geen personen in den Indischen staatsdienst zullen worden opgenomen, die in het openbaar of niet in het openbaar ontoelaatbare propaganda voeren als hiervoren omschreven.
 De genen, die krachtens een aanwijzing van de Regeering zich voor den Indischen dienst voorbereiden, zullen uiteraard in de eerste plaats die reserves in acht hebben te nemen. In aansluiting aan de regeeringsverklaring in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 16 December 1924, dat tegenover de in opleiding zijnde aanstaande landsdienaren een soortgelijke gedragslijn, als door de Indische Regeering is aangegeven, toepassing zal vinden, wordt mitsdien ter kennis gebracht van personen, die van regeeringswege zijn aangewezen om, al dan niet onder genot van een studietoelage, voor dat doel te worden opgeleid, dat hunne bestemming voor den Indischen dienst zal worden ingetrokken, met de rechtstreeks of indirect daaruit voortvloeiende gevolgen, wanneer mocht blijken, dat zij de gestelde grenzen voor toelaatbare politieke actie hebben overschreden.

De Indiën op de a.s. Jaarbeurs.

In de Koloniale Afdeling van de 12de Jaarbeurs, welke van 10—19 Maart 1925 te Utrecht gehouden wordt, zullen naast de algemeene uitstalling wederom eenige bepaalde onderwerpen en grondstoffen in het bijzonder in het licht gesteld worden.
 Eén daarvan is de rubber, waaraan de zaal in het Jaarbeursgebouw aan den Catherijnesingel gewijd zal zijn. Een Nederlandsche fabriek, die schoenen met ge vulcaniseerde rubberzolen vervaardigt, zal daar met werklieden en machines vertoonen, hoe een belangrijk deel van dat proces geschiedt. Tevens zullen er de machines, die gebruikt worden om de duurzaamheid van auto- en fietsbanden te toetsen, in werking te zien zijn. In dezelfde zaal zal gedemonstreerd worden, hoe schoenzolen uit ruwe, ongevulcaniseerde rubber, de z.g. zoolerèpe, aan de schoenen worden bevestigd.

L. J. J. HAZELZET, Tel. 10957, Slachthuis. 1
 Uit grooten voorraad direct leverbaar:

BELGISCHE ANTHRACIET 30/50	1 3.50	per H.L.
WALÈS	1 3.30	" "
WALÈS	1 4.30	" "
WALÈS	1 4.30	" "
EIERKOLEN	1 1.60	" "

Verder alle soorten Brandstoffen tegen concurrerende prijzen.
 STEEN EN GRUIJSVRIJ. PRIJZEN FRANCO THUIS

MATHIEU PIETERS
 Art. Photographe
 PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)
 LA HAYE
 Geopend van 9—6 uur
 Zondag en Feestdagen gesloten

Een monumentale djati-houten trap zal er zijn, treden tegen al te sterke afslijting beveiligd door caoutchouc mousse.
 Een groot aquarium, waarin zich een model uit Surinaamsch hout gebouwde steiger bevindt, gelegenheid reddingboeien en dergelijke, uit varend materiaal vervaardigd, te demonstreeren.
 In de tea-rooms zal ditmaal wederom propaganda gemaakt worden voor de eigen d.i. de Ned.-Indische reis.
 In de groote zaal wordt in het bijzonder de aangevestigd op de ook in Ned.-Indië steeds meer in kennis toenemende waterkracht en electriciteit.
 Eenige fraaie maquettes en modellen, expressie uit Indië voor dit doel hierheen gezonden en andere dezelfde reden hier te lande vervaardigd, alsmede groot aantal overzichtelijke grafische en andere stellingen, zullen den bezoekers toonen, over de krachten van dezen aard in Indië beschikt kan worden.
 Voorts zijn natuurlijk weder de verzamelingen algemeen aard aanwezig, zoodat er een algemeen zicht van de grondstoffen en producten van het Koninkrijk der Nederlanden te vinden zal zijn. Ambtenaren van het Departement van Koloniën en van het Koninklijk Instituut zullen als vroeger geregeld zitting houden.

Van Week tot Week.

20—26 JANUARI.

De nood te Wonosobo. De resident van Kedoe, van der Jagt, heeft een voorloopige raming gemaakt van de door de aardbevingen te Wonosobo geleden materiele schade. Deze bedraagt 7 miljoen ongerekend het verlies van bouwgronden, te staanden oogst e.d.g.
 In de tweede helft van Dec. had de resident ongeveer f 90.000 ontvangen, de bijdragen van roe- en Kloetfondsen inbegrepen.

De reis van den Landvoogd uitgesteld. Volgens (20 Jan.) is de reis van den Landvoogd naar matra uitgesteld tot September.

Kolonisatie in de Lampongs. Het Bat. Nieuws meldt, dat het vrijwel vaststaat, dat de kolonisatie proef in de Lampongs binnenkort zal worden opgegeven naar aanleiding van den ongunstigen gezondheidstoestand. (Aneta, 20 Jan.)

De Directeur van Justitie met pensioen. Aan Mr. H. Cowan, Directeur van Justitie, is met ingang van 8 April op zijn verzoek eervol ontslag verleend, onder toekenning van pensioen. (Aneta, 19 Jan.)

Examens. Universiteit te Leiden. Candidaatsexamen Ned.-Ind. recht de heer C. C. J. Maassen en W. Fock.

Gezondheidsbureau voor het Verre Oosten. Bij besluit is benoemd tot vertegenwoordiger van Nederlandsch-Indië op de conferentie, welke Februari te Singapore door den secretaris-generaal van den Volkenbond is bijeengeroepen betrekking tot een aldaar op te richten gezondheidsbureau voor het Verre Oosten, dr. J. J. Lonkhuyzen, hoofdinspecteur, hoofd van den gerlijken geneeskundigen dienst te Batavia.

Inhouding van gelden. De minister van koloniën in de Staatscourant bekend, dat het perceel hetwelk wordt ingehouden van de bedragen, die door tusschenkomst van zijn departement gedelegeerd aan hier te lande woonachtige zinsleden of crediteuren van in Nederland Indië vertoevende ambtenaren, officieren of pensionneerden, met ingang van 1 Februari teruggebracht van 3 op 1 3/4.

Nieuwe stoomschepen van de Kon. Paketvaart-Mij. directie van de Kon. Paketvaart-Mij. laat 5 stoomschepen in Rotterdam bouwen, ingericht voor lading, zoolwel als passagiersvervoer. De schepen zullen genoemd worden naar Gouverneurs-Generaal van Ned.-Indië, van Rooseboom, van Goens, Speelman, van en Duymaer van Twist.

P. T. Boelhuis †. Te Baarn is op den leeftijd van 70 jaar overleden de heer P. T. Boelhuis, oud-voerder bij de Kon. Paketvaart-Mij.

Sluiting eener Sarekat-Rajatschool. De Resident van Srengeng heeft de Sarekat-Rajatschool te Srengeng gesloten, wegens gebrek aan beleefdheidsvormen van de onderwijzers en het voorkomen van de groote wanorde. (Aneta, 24 Jan.)

C. J. L. VERMEULEN'S
ONVERANDERLIJKE VERGROOTINGEN
 te KLAS WERK :: :: ZEER LAGE PRIJZEN
TOUSSAINTKADE 20
 VERZENDING NAAR OOST- EN WEST-INDIË

Maison „ELEGANTE”, Den Haag
CELEBESSTRAAT 32 TELEFOON 13885

DAMESKLEEDING, Maat- en Model-Confectie

De laatste Nouveauté's voorhanden voor de billijkste prijzen

Chique Coupe. Aparte Modellen. Stalen worden op aanvraag toegezonden
OOK MODERNISEREN

Landbouwhoogeschool te Wageningen. Bij Kon. Besl. van 12 dezer is de heer L. van Vuuren te Amsterdam voor het tijdvak van 1 Febr. 1925 tot 5 Febr. 1926 belast met het geven van een cursus in de economische geographie van Ned.-Indië aan de Landbouwhoogeschool te Wageningen.

Papandajan werkt nog steeds. In den nieuwen Papandajan-krater is een groote opening ontstaan, waaruit hevige stoomwolken ontsnappen. Vulcanologen zijn er heen vertrokken. (Aneta, 22 Jan.)

Cholera-epidemie. Aneta meldt dd. 22 Jan. Een pokken-epidemie heerscht in het district Rokan. Er kwamen veertig sterfgevallen voor, meerendeels van kinderen. Er is een arts heengezonden.

Smelterij te Tandjong Priok. Besloten is, een commissie in te stellen om te adviseeren in zake de vestiging van een tinsmelterij te Tandjong Priok. (Aneta, 22 Jan.)

Overstapel op Bali en Lombok. De Regeering overweegt, in verband met de groote afnemng van het aantal, het uitaardigen van een verbod van uitvoer van runderen van Bali en Lombok, uitgezonderd de runderen, betrokken door leveranciers van het gouvernement.

Rappard †. Aneta seint 23 Jan. uit Weltevreden: De assistent-resident W. E. Rappard is overleden ten gevolge van een hersenabsces.

Willem Eduard Rappard werd 24 Januari 1883 te Soerabaja geboren. In 1904 is hij aangesteld als ambtenaar bij den bestuursdienst en geplaatst in Kediri. In 1905 volgde zijn bevordering tot controleur. Hij bleef in Kediri geplaatst tot 1910, in welk jaar hij naar Batavia werd overgeplaatst. In 1914 vertrok hij met verlof naar Europa en werd aangewezen voor de studie aan de N.-I. Bestuurs-academie. Na zijn terugkomst in 1916 werd hij geplaatst in Madioen en in 1917 is hem het secretariaat van de residentie Semarang opgedragen. In 1920 is R. benoemd tot assistent-resident en in 1924 geplaatst te Batavia. (N. R. Ct.)

Wetgevingsbesluit. De opheffing van de Salariscommissie is, volgens een Aneta-telegr. van 23 Jan., gevolgd door de instelling van een bezoldigingskantoor onder leiding van den heer Grivel.

Communistische actie. Aneta meldt dd. 23 Jan. uit Soerabaja: Een conferentie is alhier gehouden tusschen de residenten van Semarang, Djokja en Solo met de resp. politiechefs, om te komen tot een wettelijke intergouvernementelijke samenwerking van de politie in verband met de actie der communisten. (Men zie ook de rubriek „Uit de Europeesche pers" in dit Nr.)

Gerritsen †. Den 23en dezer is te Rijswijk op 67-jarigen leeftijd overleden de heer J. G. Gerritsen, kapitein van het O.-I. leger.

Veroving van den orang pendek op Sumatra. Aneta telegrafeert dd. 23 Jan.: Een expeditie tot opsporing van den aapmensch(?) vertrekt eerstdaags onder leiding van den ass.-resident Schmidt naar Soeloe Rimau, waar kapitein Bor de noodige voorbereidingen treft.

Overleden. In den ouderdom van 54 jaren overleed den 23en Jan. te 's-Gravenhage, de Heer H. Overduin, leeraar aan de Koningin Wilhelminaschool te Batavia m/v.

Inkomstenbelasting. Bij ordonnantie is bepaald dat in 1925 dertig procent op de Inkomstenbelasting zullen worden geheven. (Aneta, 24 Jan.)

Woningbouw. Een Havilland, omgebouwd tot hospitaalvliegtuig, heeft een schitterende proefvlucht gemaakt. (Aneta, 24 Jan.)

Overzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Uit den Volksraad.
 De Pers, w.o. het *Bataviaasch Nwsbl.* (17 t/m. 23) en de *Locomotief* (18 t/m 22 Dec.), lezen wij overzichten of redactionele beschouwingen van de in den Volksraad behandelde onderwerpen: de voorstellen, de militaire salarissen; de goeroe-entantie, de wijziging van art. 123 R.R.; Onderwijs; de gewijzigde spelling, de circulaire van het De-

KUNSTHANDEL - SPIEGEL- en LIJSTENFABRIEK
J. CRAMWINCKEL Jr.
 Haag, PIET HEINSTRAT 36, Telefoon 11906
 Keuze Gravures, Platen, Etsen enz.
 Billijke prijzen in alle stijlen. — BILLIJKE PRIJZEN naar de Indiën. Vele attesten van Ind. fam. ter inzage

parlement, de Leidsche brief, dr. Van Loon, een medische hoogeschool gevraagd.

De heer **Kerkkamp** heeft bij *motie*, mede ondertekend o.a. door den heer *Van der Weijden*, verzocht, dat geen onderscheid worde gemaakt tusschen de verschillende landaarden bij de bepaling der aanwingsbezoldiging van den gemeenen soldaat. Beide militaire specialiteiten hebben met tal van voorbeelden aange-toond, dat een scheidingslijn, te trekken tusschen de Amboneezen enerzijds en de uit andere bevolkings-deelen gerecrueteerde soldaten anderzijds, niet slechts onbillijk is, maar ook ongemotiveerd. (B. N. 18/12).

Langdurig en hartstochtelijk is van gedachten gewisseld over de *motie-Kerkkamp*. De splitsing tusschen Amboneezen en Menadoneezen enerzijds en de ongegradueerden van anderen oorsprong anderzijds maakt, is op tweërlei grond afgekeurd. De eerste plaats werd hierin toepassing van een ras-criterium gezien en achtte men het onderscheid dus politiek verwerpelijk. In de tweede plaats gold als overweging der voorstellers (twee oud-hoofdofficieren) dat dit onderscheid geen grond kan vinden in meerdere of mindere geschiktheid van de eene groep boven de andere; zij betwisten niet, dat de Amboneezen in het raam der tegenwoordige leiding als militair geschikter is dan bijv. de Javaan, maar betogen, dat dit juist een gevolg is van die leiding, die, hield zij meer rekening met de bijzondere eigenschappen van den Javaan, dezen precies zoo goed bruikbaar zou kunnen maken als den Amboneezen. Het materiaal voor een frisch debat ligt hier — dat voelt men — opgestapeld. Er zijn felle woorden gevallen; ten slotte heeft waarschijnlijk bij een groot aantal leden den doorslag voor de bepaling van hun stem gegeven, dat de nieuwe regeling het rassensentiment in het leger zou kunnen toespitsen. De *motie is aangenomen*. De stemmen waren zeer verdeeld: de P.E.B.-leden van inheemschen landaard stemden, met den heer s' Jacob, voor; de I. E. V.-ers tegen, met uitzondering van hun militaire specialiteit; de Christelijke groepen voor en van den Vrijzinnigen bond de beide leden uit den grooten Oost, Kayadoe en De Queijoe, natuurlijk weer tegen. (B. N. 23/12).

De *Java-Bode* (22 Dec.) brengt uit de enkele woorden van den overste *Treu* nog even naar voren een antwoord aan hen, die *verbetering van pensioenen van 60-jarigen en andere oud-strijders* bepleit hebben. Hij verwees daarbij naar de begroting van 1926. Een vrome wensch — aldus het blad — past hier: moge tegen dien tijd de dood geen al te groote verliezen hebben geslagen in de oude garde..... die nog immer strijdt..... om het bestaan.....!!

De winning van bevolkingszout op Madoera.

Op vragen van het lid van den Volksraad, den heer *Van Lonkhuijzen*, heeft de Regeering — volgens de *Deli Crt.* (24 Dec.) — geantwoord dat het niet juist is, dat onder de „overbevinging bij ledig vallen" zou moeten worden verstaan onbetaald zout, verkregen door de ter plaatse van inname gevolgde methode van meten. De tegenwoordige methode van meten, waarbij de koyangmaten met kop worden ingeleverd, wordt reeds meer dan een eeuw onafgebroken en met volledig medeweten en goedvinden van beide partijen toegepast. De vraag of in die methode verandering zou kunnen worden gebracht, is reeds ettelijke malen door ambtelijke en niet-ambtelijke onderzoekers onder de oogen gezien. De zoo belangrijk verhoogde inkoop-prijs van het zout à f 15.— per koyang, wordt in werkelijkheid door de leverende partij ten volle erkend als te zijn de rechtmatige inkoopsprijs volgens de van oudsher bestaande en bij de geheele bevolking van Madoera volkomen bekende wijze van meten. In verband hiermede a. bestaat er voor de Regeering geen aanleiding tot restitutie van de waarde van hoeveelheid zout, welke als „overbevonden" wordt aangeduid; b. is de Regeering wel bereid te overwegen of het mogelijk zal zijn, zonder vermeerdering van uitgaven, geleidelijk eene andere wijze van meten te doen invoeren, welke met de opvattingen van de Inlandsche zoutmakers in overeenstemming is te brengen.

De invoering van het metrieke stelsel zal daartoe wellicht de mogelijkheid openen. Een stelsel dat reeds zoo lang burgerrecht heeft, zal echter slechts in rustig overleg met de bevolking der zoutlanden en na zeer grondige voorbereiding kunnen worden gewijzigd. Het *Soerabajasch Hbl.* (17 en 18 Dec.) wijst er op dat de heer *Van Lonkhuijzen* de vraag gesteld had naar aanleiding van de „Zoutartikelen" in het „Soer. Hbl." Het regeeringsantwoord bevredigt niet. Toe te juichen valt 't echter dat de regeering thans toezeigt, dat zij

Y. J. VAN BEEK
 NIEUWE MOLSTRAAT 35 :: DEN HAAG
 WASCH-, STRIJK- EN GLANSINRICHTING
 MET AFDEELING CHEMISCHE WASSCHERIJ
 SPECIALE PRIJZEN VOOR VERLOFGANGERS

Familiewasscherij van den Eersten Rang
Firma G. HILBERINK Sr. - Apeldoorn
 OPGERICHT 1870 TELEFOON 582
 Heider waschgoed - Minimum slijtage
 Concurrerende prijzen Geen vermissingen
 Chloor wordt niet gebruikt voor het bleeken
VRAAGT GRATIS PRIJSCOURANT EN INLICHTINGEN
 Verzending door het geheele land

Haarlem en Omstreken.

Fa Th. A. KLINKHAMER
 APOTHEKER
 KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM
 TELEFOON 1596
 Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen
 Verbandstoffen, Specialité's
 Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)
 Zeer spoedige bezorging
 VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

AUG. OEPKES
 FOTOGRAAF
 HARTENLUSTLAAN 11
 BLOEMENDAL 88
 OPNAMEN IN EIGEN OMGEVING.

HET IS VAN BELANG
 bij het aanschaffen van een kledingstuk zeker te kunnen zijn, dat men de volle waarde voor zijn geld ontvangt.
 Wij staan borg voor de prima kwaliteit en onberispelijken Pasvorm voor ieder figuur onzer 1ste klas Engelsche Gemaakte Heerenkleding
DE RECOMMANDATIE BEWIJST HET
Het Londen Hondterhuis
Plein 35 t/o de Tempeliersstr. HAARLEM
 TELEFOON 1265
 Even goedkoop als confectie doch gelijkstaand aan beter maatwerk
 The Perfection of Ready to wear clothing.
 Geen Filialen te Den Haag

Heemstede wonen
 (lage belasting)
 Vraagt Woninggids aan:
HEEMSTEDE'S WONINGBUREAU
Corns. L. KWAK
 Makelaar
 Kantoor: **HEEMSTEEDSCHE DREEF.** Tel. 28236
 Tramhalte Blauwe Brug.
Bouwterreinen
Villa's - Heerenhuizen
 Koopers of Huurders geen kosten.

GALERIES DE FRANCE
FAHRENHEITSTRAAT 745
Bereikbaar met Lijn 3-7-12

AFDEELING
DAMESKLEEDING
LINGERIES
HOEDEN
EN KOUSEN

UIT DE VERTE

stelt de Radio U in staat de Savoy-Havanah Band te Londen te hooren

VAN DICHTBIJ

kunt U echter de **RUSSIAN NORTH STAR** hooren in het **PALAIS DE DANSE** Bezuidenhout II - Den Haag
Orchestre the Russian North Star Jasz Band. Dir. **GEORGE NANCKCHOUNIAN.**

Elken Zaterdag en Zondag Matinée v. 3.30 tot 5.30 u.

E. J. VAN WESSEL
FREDERIK HENDRIKLAAN 68-70

VLEESCHHOUWERIJ
RUND-, KALFS-, VARKENS- EN LAMSVLEESCH
FABRIEK VAN TOEBEREIDE WORST- EN VLEESCHWAREN. UITSLUITEND te KWALITEIT INLANDSCH VLEESCH

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.
Dagelijksche bezorging in Den Haag en Omstreken.
Prompte en vlugge bediening.

TELEF. 53634 (3 lijnen) -:- DEN HAAG.

N.V. „CIBEM“
Comm. Industr. Bouw- en Expl. Mij.
Valkenboschkade 400, DEN HAAG
TELEFOON 31069

**BOUWT
INSTALLEERT } Uwe woningen.**

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aangetaast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwassen. Voordeelrijke prijzen

Het Ideaal voor de Tropen

FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

Wegens Liquidatie-Uitverkoop worden in groote partijen
WOLLEN JAPONNEN
tegen zeer goedkope prijzen uitverkocht.
GELEGENHEIDSKOOPJES VOOR INDIË.

SPIJSTR. 40 J. SCHULTE DEN HAAG

bereid is te overwegen of 't mogelijk zal zijn geleidelijk een andere wijze van meten te doen invoeren.

Tegen de Jeneverstokerij.

Den 17den December had te Weltevreden een openbare protestvergadering der Tempeliers plaats tegen de jeneverstokerij te Pengalengan.

De eerste spreker, de heer Antonisse, heeft met blijdschap vernomen, dat de Regeering in de te bespreken kwestie nog geen beslissing heeft genomen. Spr. hoopt, dat het algemeen protest zal bijdragen tot een afwijzende beschikking.

Hadji Salim verklaarde in een uitvoerig betoog, waarom de Moeslim in het algemeen sympathiseeren moeten met de bestrijding van het drankmisbruik. Immers, aldus spr., in ons geloof is het gebruik van sterken drank evengoed verboden als het nuttigen van spek. Het is een algemeen bekend verschijnsel dat in de Mohammedaansche wereld drankmisbruik toeneemt, welk feit toegeschreven moet worden aan het slechte voorbeeld. Spr. is van meening, dat de regeering hiertegen niet genoeg stelling neemt. Na een vergelijking te hebben gemaakt tusschen Holland en de andere rijken wat drankmisbruik betreft, waarbij Nederland een slecht figuur maakt, noemt spr. het initiatief van Amerika een verblijdend teeken. Spr. verklaart dat hij door middel van zijn orgaan en door tusschenkomst van de Inlandsche vereenigingen, alles in het werk zal stellen om in de Mohammedaansche wereld propaganda te maken tegen de jeneverstokerijen.

De heer Bar deelt o.a. mede, hoe destijds in den Volksraad verklaard werd, dat na gehouden onderzoek, het vermeerde alcoholgebruik gebleken is. De Regeering zou alles in het werk stellen om den strijd tegen alcohol-misbruik vol te houden.

De heer Kau Bin Tjee acht het dringend noodig de Regeering te verzoeken geen toestemming te verleenen, mede, wat de Chinezen betreft, uit een nationaal oogpunt. Hij wekt vooral de jongeren op, protest aan te teekenen en wijst op het opiumgebruik, dat jarenlang van nadeeligen invloed is geweest op den bloei van China.

De heer Westerweel wekt vooral de jeugd op tot een algemeen protest en verlangt in plaats van een stokerij, scholen en bibliotheken.

Naar de *Locomotief* (18 en 22 Dec.) mede verneemt, heeft het bestuur van de Tempeliers een schrijven ontvangen van de N.-I. Theosofische Vereeniging, waarin namens 1700 leden adhaesie wordt betuigd aan de, in de protestvergadering te Weltevreden aangenomen, protestmotie.

De Drank- en Opiumbestrijdersvereeniging Orde van Goede Tempeliers in Ned.-Indië (Laan Trivelli 35, Weltevreden) heeft zich tot den gouverneur-generaal gewend met verzoek de bedoelde vergunning alsnog in te trekken en aldus te wijzigen, dat ter plaatse *alleen spiritus* zal worden vervaardigd en verhandeld, *niet geschikt voor consumptie*.

De *Java-Bode* (22 Dec.) plaatst een motie van de *Indonesische Jeugdvereeniging voor Alcohol- en Opiumbestrijding*, waarin deze als hare meening uitspreekt, dat de oprichting van een jeneverstokerij in deze gewesten, niet alleen een aanslag beteekent op het welzijn van het Indonesische volk, maar speciaal een groot gevaar geacht moet worden voor de thans opgroeiende jeugd.

Het *Soerabajasch Hbl.* (17 Dec.) somt de economische bezwaren op tegen de plannen van den Oostenrijker dr. Zackerzesky om te Pengalengan een jeneverfabriek op te richten. De bezwaren doen zien — zoo concludeert het blad — dat er inderdaad alle redenen is sceptisch tegenover de plannen te staan. Het speculatie in den opzet ligt er dik op. De ervaring leert, dat dergelijke ondernemingen slechts zelden slagen. Dubbel voorzichtig moet men dus zijn ten aanzien van ondernemingen, welke opzet reeds den leek verschillende onjuistheden toonen.

De communistische actie.

Het heeft de aandacht getrokken dat in den laatsten tijd een steeds toenemend aantal *Inlanders naar China* vertrekt, voor het meerendeel naar Hongkong, doch vermoedelijk met bestemming Sjanghai. Zooals men weet, zit *Semaon* sedert eenigen tijd weer te Sjanghai... Mede heeft de aandacht getrokken, dat de *drukke correspondentie*, waarin communistische voormannen stonden, sterk is verminderd, terwijl de uit China teruggekeerde *Inlanders* afkeerig blijken van den bekenden lust van reizigers om van hun reizen te verhalen. A bon entendeur..... merkt de *Deli Crt.* (22 Dec.) op bij dit bericht van „Mataram“.

Het *Soerabajasch Hbl.* (19 Dec.) ontleent aan een

uitspraak van „Mataram“, aan het slot van een mededeelingen over de communistische conferentie welke te Djogja zijn gehouden, het volgende:

Voorts kregen wij de overtuiging, dat *Moskou* actie niet met contenten steunt, hoewel men daar naar verzekerd werd, *de beweging op Java* in zeer goede banen geleid vond. China eischt te veel alle aandacht en financiën der Sovjet op, daarna zal wellicht ook Java aan de beurt komen bewijze, dat *Moskou* inderdaad geen financieelen geeft, moge het feit dienen, dat de te Batavia bekende gemaakte zetters en drukkerij tot stand door de medewerking van eenige tamelijk vermogende *Inlanders*. Men kon daarginds dadelijk aan den gang, doch het Bestuur blijkt, ondanks herhaalde toe gedane verzoeken, niet dadelijk bereid te zijn een vergunning voor het inwerking stellen dezer kerij te verstrekken. Men is over deze tegenwerkende goed te spreken.

De *Locomotief* (15 en 16 Dec.) meldt, dat de P. K. I.-bestuur geen vergaderplaats te Jogja kon vinden, zoodat de openbare vergadering gehouden te Pasar Gedeh, een plaatsje, 5 paal buiten de stad gelegen. De vergadering, die onder leiding stond van *min*, waarnemend voorzitter van het hoofdbestuur P. K. I., werd door plus minus 5000 personen, meerendeels afgevaardigden van de afdelingen P. K. I. en S. R. van geheel Nederlandsch-Indië, die van Semarang, Madioen, Soerabaja, Bandoeng, lo, Batavia, e.a. Den 19en Dec. vertrekken de munisten naar Soerabaja, alwaar een congres worden gehouden van de vereenigingen van arbeiders. Getracht zal worden om de verschillende havenarbeidersbonden in één lichaam te vereenigen dat te doen aansluiten bij de te Amsterdam onderzanding van Semaon bestaande S.P.L.I.

Inlandsch accountants- en administratiebureau

De heer *Notonindito*, die kort geleden te Berlijn doctor in de handels- en economische wetenschappen is gepromoveerd, is dezer dagen op Java teruggekeerd. De nieuwe doctor zal zich in de residentie Pekalongan vestigen. Met behulp van *mr. Besar*, die zijn advocaatkantoor te Tegal en Pekalongan houdt, is in de residentie door dr. *Notonindito* een *accountants- en administratiekantoor* opgericht. Het ligt voorts in de bedoeling om een *curcus* te openen voor boekhouders en *handelscorrespondenties*. (Loc. 22/12).

De Inlandsche rubbercultuur.

In het *Bataviaasch Nwsbl.* (20 en 23 Dec.) schied de v. kapt. *Vogler* van de Triangulatie over de Inlandsche rubbercultuur in Djambi. Zijn conclusie is dat de rubbercultuur een vloek dan een zegen is, en dat de rubberplanten nesten invloed op de bevolking uitoefent. De voeding is duur en eenzijdig, de voedselaanplanting voldoende en de mannen worden lui. Geldverdienssel het eenige doel; eten doen ze niet.

De *Deli Crt.* (27 Dec.) merkt bij het eerste artikel dat de gegevens kloppen met hetgeen het blad vroeger al eens mededeelde omtrent den invloed der Inlandsche rubbercultuur in Indragiri en andere streken. Daarom waarschuwde de „D. C.“ ook meermalen de verwaarloozing van de Inlandsche voedselaanplanting, in het bijzonder van de rijst. Men kan de bevolking moeilijk dwingen om rijst te planten, al is voorlichting door het Bestuur in dit opzicht wel dringende wensch. De reeds moeilijke voedselpositie van Indië en in het bijzonder van de Buitengewesten wordt door de uitbreiding van de bevolking en de cultuur ernstig verscherpt. En reeds thans waarschijnlijk „D. C.“, dat die toestand in de toekomst nog wat verergeren zal.

Dat de bevolking den slechten invloed onder van plotselingen rijkdom, voor haar ten minste, is — zoo vervolgt de D. C. — natuurlijk voorkomen. Dat heeft men in de oorlogsjaren in landen van Europa, ook in Holland ondervonden, ongetwijfeld lijdt men daar thans nog onder de realiserende gevolgen van de veel te groote vermindering uit den oorlogstijd. Dat kan alleen worden geseerd door voorlichting, opvoeding en onderwijs richting van volksbanken, enz. Het is, vooral hier, bij uitstek moeilijke taak, waarvan de gevolgen onderschatten zijn. Voor het Binnenlandsch Bestuur zal daardoor zijn moeilijke arbeid, in de toekomst belangrijker verzaard worden; vooral in de Inlandsche rubberstreken. Een troost is in dit geval echter in een Oostersch land een groóte troost — dat de bevolking het geld niet over den balk smijt. Van spijzame *Inlanders* is heel wat te maken.

Dr. F. VAN DER FEEN, Apotheker
Fred. Hendriklaan 32 - 's-Gravenhage - Tel. 50040

**Binnen- en Buiteni. Verpakte
Geneesmiddelen verkrijgbaar**

HEEREN MODE MAGAZIJN
ANT. HÖNE
FAHRENHEITSTRAAT 417 bij de Copernicusstraat
Ruime softteering OVERHEMDEN, HOEDEN, DASSEN,
TRICOT-ONDERGOEDEREN.

Bij **STEVENS & CO's EFFECTENKANTOOR**
 REGENTESSEPLEIN 24 DEN HAAG TEL. 34210-34211
 Speculeert men alle fondsen met
10 % SURPLUS
 OPGERICHT 1918 zonder verplichte bijstorting

UIT DE INLANDSCHE PERS.

De heer Djanan Thaib van de Djamiak-El-Azharschool te Caïro.

De heer Djanan Thaib is, volgens de inlichtingen, afkomstig in de „Sinar-Sumatra” van 5 Augustus afkomstig uit het land van Menangkabau (West-Sumatra) en thans ongeveer 33 jaar oud.

Vooreerst te Sarik district Fort de Kock — Westkust van Sumatra —, ontving hij onderwijs op de Hde klas van de Sawah Loento en keerde, na het eindexamen behaald, naar zijn woonplaats terug, aan te nemen zijn oom Soetan Sinaro hem voor den handel te Caïro (1904).

Tusschen de jaren 1905—1908 bezocht hij het bekende Padang-Pandjang, leerde daar het hardop lezen en Korantekst, welke lessen in de jaren 1909—1910 werden aangevuld in de school te Padang-Djambi (Pajakomboh), waarna in de maand Juli van het gemiddeld jaar de reis naar Mekka werd aanvaard. Hij verbleef aldaar, van 1911 tot 1919, benutte hij de studie van de godsdienstige wetenschappen, en had onder de moeilijkste omstandigheden, tijdens den grooten oorlog, toen de voedselvoorziening ter plaatse zóódanig gebrekkig was, dat men, om de berichten aan zijn familieleden, dagen lang niet wist hoe men aan voedsel moest komen.

Hij liet zich daardoor evenwel niet ontmoedigen, op zijn God vertrouwen en zette, gesterkt door zijn vrienden, de hoogere studies voort.

Hiervoor hadden plaats te Caïro, alwaar de „Djamiak-El-Azhar”-school gevestigd is en dank zij de hulp van de oelama's te Mekka en van eenige belangrijke vrienden aldaar.

De voorwaarden van toelating tot die hooge school zijn niet gemakkelijk en vragen niet alleen voldoende kennis van den Mohammedaanschen godsdienst, doch ook het door het Egyptische bestuur bekrachtigde advies van het bestuurshoofd te Mekka.

De heer Djanan Thaib verkreeg gunstig advies van het bestuurshoofd te Mekka, en dankte hij hoofdzakelijk aan zijn vriend Hadji Abdoullah, die, afkomstig van Priaman (Minangkabau) te Mekka woonde en hem in alle opzichten belangstelling wijdde, waarvoor de familie in het land hem steeds erkentelijk blijven zal.

De toelating had plaats in de maand Juli 1919, ten tijde van de heer Djanan Thaib in de maand daaropvolgende een examen door de oelama's en leeraren der hogeschool werd afgenomen, met het gevolg, dat hij de VIIde klasse werd geplaatst.

Op 29en Juni 1924 had zijne promotie plaats, na afgelegde eindexamen en ontving hij den titel van „Oelama”, tot groote vreugde van de familieleden, die den eersten Minangkabauer zien, die dit succes behaalde en van hem verwachten, dat hij een lichtend voorbeeld zal zijn in de Menangkabausche samenleving, op het volk aansturen en vertrouwen kan.

De heer Djanan Thaib, gedateerd Egypte, Juni 1924 en gericht aan de heeren Datoe Banoen en Hadji Jahja te Fort de Kock, schreef hij ter gelegenheid zijner promotie, dat het examen, hetwelk door de oelama's werd geleid, 15 dagen had geduurd en dat de vóóravond van den 29sten Juni 1924 al de vóóravond van de examencommissie hem naar zijn woonplaats had begeleid, waarbij de leeraren der hogeschool en vele zijner vrienden zich hadden aangesloten. Hij groete geluk, dat hem ten deel was gevallen, dat hij in de eerste plaats aan God's goedheid.

De heer Djanan Thaib vroeg hij vergunning nog 3 jaren te mogen studeren, aangezien hij zoo gaarne ook een Egyptisch Oelama zou willen zijn.

De schrijver van dit artikel, de heer A. Moein Gelar Lembang Alam, wijst de lezers van de „Sinar-Sumatra” op de belangrijke gebeurtenis, dat het aan de Menangkabauer is mogen gelukken het oelama's te hebben veroverd aan de Djamiak-El-Azharschool, eene instelling van hooger onderwijs, die de groote en degelijke kennis van den Mohammedaanschen godsdienst bijbrengt, doch ook in tal van zaken een behoorlijken weg wijst aan hen, die dien dien volgen.

Men zou die instelling best kunnen vergelijken met de hogeschoolen in Europa en in Nederland, doch toch is er een groot verschil ten deze, wanneer men slechts het oog richt op het feit, dat de afgestudeerde van de Europeesche scholen van groot nut voor het wereldlijk gezag, dat van hunne kennis en afgestudeerde leerlingen van de Djamiak-El-Azharschool, zooals de heer Djanan Thaib er een is, zijne kennis ter beschikking heeft te stellen van het volk, als wegwijzer in zaken van godsdienstigen aard.

Hij hoopt dat de familie het gevraagde gerekte verblijf van 3 jaren in Egypte niet zal toestaan en dat de heer Djanan Thaib hoe eerder hoe liever zijne voorlichting zal geven aan het Menangkabausche volk, dat een godsdienstigen leider noodig heeft en daarom vraagt.

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Is het Chineesche ras in werkelijkheid zóó?
 II (Slot).

Het verwondert den schrijver dan ook niet, wanneer hij in de nieuwsbladen leest, hoe de Chinezen elkaander wederkeerig bestrijden en in de haren zitten over onderwerpen van algemeen-zoowel als van volksgroepbelang.

Bij de meesten hunner spruit die houding voort uit afgunst en nijd, met het doel meer te willen zijn dan een ander.

Hun geheele polemiek draagt gewoonlijk meer een persoonlijk dan een zakelijk karakter en is zeker niet in het belang van de massa.

Ter hoofdplaats Padang (Westkust van Sumatra) is thans zulk een pennestrijd gaande in de plaatselijke Chineesche nieuwsbladen „Sinar-Sumatra” en „Radio”, waarin groote kolommen gevuld zijn met persoonlijke aanvallen en waarvan somtijds nog geen tien regels aanwezig zijn die het algemeen belang raken.

Eerst golden die aanvallen van de zijde van de „Radio” het nieuwsblad „Sinar-Sumatra” zelve en daarna den persoon van den hoofdredacteur, den heer Jap Gim Sek.

De schrijver betreurt dit verschijnsel te meer van de zijde van de „Radio”, omdat hij weet dat de hoofdredactie van dat blad bestaat uit zoovele bekende bekende redacteurs en redactrices.

Hunne taak is alle berichten, die de menigte belangstelling inboezemen, in het nieuwsblad te plaatsen en te trachten de lezers daarvan te boeien, doch niet om de kolommen te vullen met beschouwingen van privaat aard.

Beter is het de gedachten te spitsen op het streven naar samenwerking en hartstochtelijke eigenschappen van haat en nijd in eigen gemoed op te bergen.

Zoodoende kan het algemeen belang worden gediend en heeft het nieuwsblad nut voor eigen stam.

Alsdan heeft zulk een nieuwsblad waarde.

In afwachting.

In de „Sinar-Sumatra” van September 1924 kan men het bericht lezen, dat een Nederlandsch politiemann van het Nederlandsch Consulaat te Shanghai zich onvoorzichtig zou hebben gedragen ten opzichte van eene ongetrouwde Chineesche vrouw ter plaatse. Hoe de politiemann de kamer dezer jonge vrouw is binnengekomen, is niet bekend; hij wilde blijkbaar eens dapper optreden, doch met het ongelukkig gevolg, dat hij, op het hulpgeroep van de vrouw, door de Chineesche politie werd gevat en naar het Consulaatsgebouw werd gebracht, alwaar hij aan den Consul werd overgegeven.

Het is wel jammer, zegt de schrijver, dat de Chineesche politie over zulk een persoon niets te zeggen heeft en zulk een zaak niet zelf kan onderzoeken, omdat, volgens de reeds zoo vele jaren bestaande instelling, de vreemdelingen in China hun eigen rechtspraak hebben, ook zelfs in geval van zaken van moord.

De Nederlandsche strafrechterlijke autoriteit bepaalt zich dan gewoonlijk tot het opleggen van arrest, dan wel tot inhouding van bezoldiging van den beklagde, die, als de straf geëindigd is, zich vrij gevoelende, wederom opnieuw kan beginnen, aangezien toch nimmer vrijheidsstraffen of zwaardere straffen worden opgelegd.

In het geval, waarvan hier sprake is, wordt nog medegedeeld, dat de familieleden van de ongetrouwde vrouw in kwestie tot het Nederlandsch Consulaat het verzoek hebben gericht om den Nederlandschen politie-agent tot waarschuwing voor anderen streng te straffen.

Zij vertrouwen daarbij, dat de Chineesche autoriteiten zich zóódanig in de zaak zouden mengen, dat de beklagde in geen geval er met eene lichte straf zoude afkomen.

Ook de vrouw zelve diende een protest bij den Nederlandschen Consul in.

Het Maleisch-Chineesche nieuwsblad de „Perniagaan” heeft van Java uit een specialen correspondent

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000..
 Statutaire Reserve 20,045,032..
 Buitengewone Reserve 22,660,000..

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië, Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten Incasseeringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Credieten.

Reiscredietbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

VERKOOPLOKAAL

v. Slingelandstr. 52

Prima 2de Hands-Meubelen

Beste adres voor Verlofgangers of die zich voor goed willen inrichten

Vleeschhouwerij en Spekslagerij annex Fijne Vleeschwaren

Danckertstraat 62 hoek 2de Sweelinckstraat DEN HAAG - TEL. 35975

Levert uitsluitend eerste kwaliteit versch RUND-, KALFS- en VARKENSVLEESCH tegen sterk concurrerende prijzen.

Aanbevelend: C. D. WESTPHAL.

n.v. J. v. VUUREN'S HANDEL-MIJ BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a

DEN HAAG

TELEFOON

14427

Wenscht gij te ontvangen 1e kwaliteit brandstoffen, tegen billijken prijs en gegarandeerde maat bel dan op 14427.

Leden van O. en W., eet steeds

KLINK'S FIJNE BELEGDE

BROODJES

PEKELVLEESCH ROASTBEEF HAM, ENZ.

Aanbevelend,

W. F. KLINK,

Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811

Wordt ook thuis bezorgd.

Het beste adres

voor de levering van Koloniale Waren en Comestibles is

P. VROLIJK, Haagschestr. 1

Telefoon 52159

THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

STOOMSCHOENFABRIEK

Ma Van der Linden & Musters

WANTSHEUVEL (Holland) - Tel. Interc. I

FABRIKANTE VAN

1ste klasse LUXE BURGER DAMESWERK

Merk „THE TO-DAY SHOE”.

Melkhandel „Archipel”

Sumatrastraat 32 (nabij de Bankastr.)

HET adres voor UW

Zalm 35, Annanas 70 en Leverpastel 30 ct. p. bl. Huishoudjam per pot. Mosterd 22 ct. per pot.

Alles prima kwaliteit en scherp concurrerend.

Aanbevelend E. L. TINKELBERG.

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole”

Vis à Vis Station - Telef. Intero. 41
Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER. Lid der Ver. „Oost en West”

BLOEMENDAAL.

BESCHIKBAAR. Hotel „RUSTHOEK” Bloemendaal REIJNDERS, Prop. Lid der Ver. „Oost & West”

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde”, Hankapl. 2, Den Haag, Tel. 1486. Dir. bij Schev. B. Str. k. en w. op delev. B. PENSION „QUIST” Stadhoudersplein 17-19 Tel. 51-23

Hotel Rest. „DUINOORD” Sweelinckplein Spec. bezocht d. Ind. Fam. OOSTERWIJK & Y. D. LUIJER Pension „VAN ARNHEM” 77 Gr. Hertoginnelaan Tel. 30965. Kamers beschikbaar.

Hotel „Promenade”, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454 Prachtige ligging. Matige prijzen. VILLA GRETHALIA Pension Stouthamer L. de Colignyplein 14 kamers met volledig pension vanaf f 50.— per maand.

Restaurant RITZER, Parkstraat, Telefoon 13903, Menu f 1.25, Soep, Schotel naar keuze, Pudding. BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR. Huize „Elisabeth”, Valkenboschkade 670 en 672. Familie-Pension voor Dames en Meisjes.

Pension E. M. Blewanus, A. v. Solmsstraat 135. Ind. Rijsttafel op Dinsdag, Donderdag en Zaterdag. Kamers disponibel voor Families, m. of z. pension Mevr. VAN DIJK. de Ruijterstr. 54, Haag.

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR. BESCHIKBAAR.

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOUTWEG 61 TELEFOON 52564

Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel „Kurhaus”, één minuut van het strand en bij de haltes der trams naar Den Haag en Rotterdam.

Stroomend water. Electricisch licht. Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon. Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen. Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel. Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar.

Maison BRESSER

Spijkerstraat 225 ARNHEM Telefoon 1811

Uitzending van Diners

Speciaal huishoudelijk toebereid met de beste ingrediënten

Levering van Familie- en Trouwdiners

met en zonder bijlevering van service

Aanbevelend, J. A. SCHWANER, Cuisinier

Kasteel „Oud-Wassenaer”

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram van Den Haag Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

alle comfort Matige pension-prijzen

Holl.-Indisch Restaurant „NOBACK”

Sweelinckstraat 158 Telefoon 36257

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.

Rijsttafel vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hooger.
Holl. Diners vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hooger.

Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBACK Pension Restaurant Jacob Hopstraat 1 Sweelinckstraat 158

F. C. DE BRUIJN

Danckertstraat 43 Telef. 34088

Comestibles, Vleeschwaren
Koloniale Waren
Indische Ingrediënten
Bezorging door de geheele stad

naar China gezonden, met het doel den gang van zaken in dat land te volgen en daarover bericht uit te brengen en deze heeft gerapporteerd, dat de naam van den bovenvermeldten politie-agent is De Vries en dat hij naar Batavia zou worden opgezonden.

Vóór dat die opzending evenwel plaats had, werd van uit Shanghai een telegram verzonden aan den heer Ouw Jang Keng, Consul-Generaal van China te Batavia, inhoudende het verzoek op een rechterlijk onderzoek van de Indische autoriteiten aan te dringen en ten dezen aanzien bericht te zenden, doch het antwoord hield in, dat de Consul-Generaal den inhoud van het telegram niet begreep en dat de opzending van den Nederlandschen politie-agent niet noodig was, omdat de zaak door den bevoegden rechter te Shanghai kon worden behandeld.

Dientengevolge blijft men de beslissing afwachten, doch de schrijver is van meening, dat de Chinese samenleving te Shanghai niet in een lichte straf zal berusten.

Literatuur-Overzicht.

Tijdschrift voor Economische Geographie.

Het Jan.-Nr. bevat eene beschouwing van Prof. Mr. J. C. Kielstra over de mogelijkheden voor industriële ondernemingen in Ned.-Indië. Dit vraagstuk is in de laatste jaren in koloniale kringen meer op den voorgrond getreden en het oordeel daarover is zeer verschillend, voornamelijk waar het betreft de medewerking van den Staat tot ontwikkeling van de nijverheid op Java.

Dienaangaande is de schrijver niet optimistisch, en hij waarschuwt tegen proefnemingen van staatswege, ook omdat de financiën dit niet veroorloven. Maar hij vertrouwt op onzen ondernemingsgeest. Wat er aan mogelijkheden in onze koloniën bestond, hebben onze ondernemers steeds ten nutte weten te maken; waarom zouden zij juist, nu het de industrie geldt, dit niet doen.

Schrijver zou dan ook niet meer willen doen, dan waarschuwen tegen beschikbaarstelling van kapitaal op grond van technisch gunstige gegevens alleen, en aandringen op onderzoek, alvorens te wagen, vooraf uit oeconomisch oogpunt. „Men vertrouwde voor de vestiging van een industrie in Indië op onzen ondernemersstand; dit vertrouwen zal ook nu niet beschaamd worden”, aldus eindigt de schrijver.

(N. R. Ct.).

Tijdschrift der Ned. Mij. voor Nijverh. en Handel.

Het jongste Nr. bevat o.a. een redactioneel artikel „Dank zij Indië”, waarvan de conclusie aldus luidt: In de eerste plaats, dat de betrekkelijke welvaart, waarmede Nederland 1925 intreedt, gecamoufleerd is, wijl zij haar poovere eigen plunje bedekt met een rijke Indische sarong. In de tweede plaats, dat om de eigen plunje weer behoorlijk in orde te maken, bezuiniging en belastingverlaging noodzakelijk is. En tevens, dat zij die coquetteeren met het denkbeeld „Indië los van Nederland” vergeten, dat een goed deel van de werkgelegenheid hier te lande te danken is aan orders van Nederlandsch kapitaal in Indië.

Zendingsperiodieken.

Nederlandsch Zendingsblad. Januari '25. Moskeeën te Cairo, door C. W. Nortier (met afb.). — In Memoriam W. Grau (zendeling op Tagoelandang, verdronken op dienstreis). — De berglandschappen van Posso, door J. W. Wesseldijk.

De Java-Post. 19 Dec. '24. Bali en Rome (slot), door H. van Meurs.

De Banier. 12 Dec. '24. — Artikel 123 van het Regeeringsreglement, door een Zendingman (ontleend aan de Locomotief).

De Katholieke Missiën. Jan. '25. Jaarverslag van de Flores-Missie 1923-24 (met ill.), door A. Verstraelen. — De Apostolische Prefectuur van Padang (met ill.).

Het Zendingsblad. Jan. '25. Mohammedaansche tegenactie op Midden-Java. — De nood van Suriname. De opleidingsschool te Djokja. — Eerste steenlegging Chr. Holl. Inl. Kweekschool te Solo (met ill.).

Tijdschr. v. d. Ind. Centrale v. maatschapp. Arbeid.

We ontvingen een proefnummer van een tijdschrift dat de hierboven genoemde, onlangs te Bandoeng opgerichte vereniging gaat uitgeven. In een Inleiding zet het Bestuur der „Indische Centrale van Maatschappelijke Arbeid” de motieven uiteen welke tot de oprichting hebben geleid. Onder de vele werkzaamheden

American Hotel - Amsterdam

Hotel en Café-Restaurant le Rang.

Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
Electriche Verlichting - Centrale Verwarming
Electriche Personentift
Omnibus aan 't Station - Matige

A. W. VOLMER, Directeur.

Tel. Intero. 4737. Code 5th Edition A

welke hij in zijn arbeidsveld hoopt te betrekken genoemd: de bestrijding van kinderhuwelijk en polygamie en gemakkelijke echtscheidingen. Islamitische wereld, de bestrijding van woeu opium en drankmisbruik, het verstrekken van kundige hulp aan on- en minvermogenenden, het ten van spaarkassen en hulpbanken, van studietoelagen voor de studie van leerlingen met aanleg, van huizen en ziekenfondsen, van internaten en bibliotheken, verbetering van de hygiëne, van arbeidsvoorwaarden, ook voor vrouwen en kinderen, enz. enz. derdaad veelzijdig en nuttig program.

Ook hoopt het Bestuur gegevens te verzamelen de verrichtingen van alle verenigingen, die reeds in Indië op maatschappelijk terrein werkzaam zijn, zooals bijv. Pro Juventute, Boedi Kamoedi, Roemer Visscher-Vereeniging en vele andere.

Het adres van de redactie is Ir. P. Fournier te doeng, die tevens voorzitter der vereniging is. secretaris is Ir. A. Poldervaart, eveneens te Bandoeng.

Een beoordeeling van den Islam op Java

The Light is een orgaan van de Ahmadija in Indië. In het Nr. van 16 Juli '24 is opgenomen artikel van Maulana Ahmas, een der twee Indische Ahmadija zendelingen die in Jogjakarta Maart vertoefden. Hij is in Juni wegens ziekte Lahore teruggekeerd. In het artikel „Muslim Java is” is hij buitengewoon slecht te spreken over de standen op Java. Met de verachting van den ware geleverde bespreekt hij de onwetendheid van de in zake den godsdienst en zijn „semi-barbarische eenige plicht die met ijver vervuld wordt is die de bedevaart. Maar met den Islam van vele hadji's is het slecht gesteld. Zij eten vaak met eenige genoege varkens- als schapenvleesch. Zij hebben geen bezwaar tegen desnoods dochters aan te nemen en Hollanders, non-Muslims mind you, te huwen.

De vrouwen gaan in navolging(!) der Europeesche gewoonten half-naakt gekleed. Scheiding komt maal veel voor. De Moslimsche groet is niet in de schr. verbaast zich over het „nieuwe insluipsel” niet de roeper vanaf de minaret, maar de trommelvoorgalerij van de moskee de gebedsuren aangehoort (Zendingsblad).

Register Jaarboek Mijnezen.

Ter Landsdrukkerij te 's-Gravenhage is verschenen een Register op het Jaarboek van het Mijnezen der Nederlandsch Oost-Indië over de jaren 1900-1924 door Dr. R. D. M. Verbeek.

Het register is een vervolg op dat van P. van der (1882-1899), waaraan dat van R. Everwijn (1899-1881) voorafgegaan was. Dr. Verbeek heeft het systeem van zijn voorgangers niet gevolgd, die z.i. te veel details zijn getreden; hij heeft zich bepaald tot tisch ingerichte auteur, zaak- en kaarten-registers welke gemakkelijk den weg wijzen naar de deelstukken van het Jaarboek.

Oedaya (Opgang).

De Jan.-afl. opent met een artikel van den redacteur Raden Mas Noto Soeroto, waarin hij deelt geroyeerd te zijn als lid van de Indonesische Vereeniging, wegens anti-Indonesische gezindheid. Wjstukken: 1º. zijne waardeerende woorden Oedaya gewijd aan de nagedachtenis van G. van Heutsz; 2º. zijn juichtoon over de aankomst der Nederlandsche vliegers te Batavia, en 3º. zijn samengaan tusschen Nederlanders en Indonesiërs.

Voor deze wandaden is de hr. N. S. ter verantwoording geroepen in een vergadering der Vereeniging Indonesiërs, wat hem o.a. de volgende woorden open geeft:

„Maar de „grootste straf” kwam al gauw: met weldigende meerderheid werd ik geroyeerd als lid der Vereeniging. Ik wenschte den heeren een gezellige vergadering verder en nam afscheid van de Indonesische Vereeniging, een vereniging van jonge menschen, waarin de leus „los van Holland” zonder commenten wordt en waarin Hollandsch gesproken en Hollandsche, althans Europeesche, begrippen „nationalisme” en „revolutie” hoogtij vierten. Deze edele patriotten eigenlijk al lang in hun niet bijbeenen, maar ik bleef er 15 jaar lang, en betaalde trouw mijn contributie, omdat ik deze vereniging heb helpen oprichten, er driemaal voorzitter van ben geweest en omdat ik ze bleef beschouwen als een „grote” vereeniging van Indonesiërs. In de Indonesische Vereeniging zegt men: „We willen met Hollanders te maken hebben”, maar Hollanders

M. J. J. ESKES - DEN HAAG
DAMES- EN HEERENKLEEDERMAKER
SNEEUWKLOKJESSTRAAT 15
Prima Engelsche en Schotsche Stoffen
Eerste klas Bewatering Lage Prijzen
ATELIER VOOR KEEREN EN REPEREEREN

SAGEWKA's Muziekschool
OPGERICHT 1916
Vallantlaan 27 Den Haag
Privaat- en Cursuslessen Piano, Viool, Violoncello, Mandoline, Banjo, Guitaar en Luit.
VRAAGT PROSPECTUS
INSTRUMENTEN IN HUUR EN HUURKOOPEL

DEN HAAG

PERMANENT WAVING

uitgevoerd door den Specialist **OTTO TARRÉ** met zijn nieuwste toestel „LANOIL” met olie

Het Instituut voor blijvende Haargolwing
Prinsestraat 4a Tel. 10986

faciliteiten worden er met een drogreden gaarn genomen; men bedwelmte zich aan het denkbeeld van een politieke vrijheid, maar de vrijheid des geestes wordt niet geduld, want alle uitingen der leden in woord en geschrift zijn aan censuur onderworpen. Kortom: de leden hebben hier nu te doen met een politieke vereniging, waarvan de leden zich hebben te onderwerpen aan partij-beginselen.

Voorts bevat dit mooi geïllustreerde Nr. o.m. de volgende bijdragen: Pangéran Dipo Nagoro. — Hoogeschoolen in Indonesië. — Het geschenk van het Java Instituut aan de Rechts-Hoogeschool. — Inheemsche schilderkunst op Java, door S. Kalff. — Nieuwe sluisvingen (poëzie), door Noto Soeroto. — Maleisch gedeelte: Pemberitaan pertoeboek oentoe Wonosobo. — Bahagian „Artha”.

Korte Berichten voor Landb., Nijverh. en Handel.
Uit den inhoud van No. 51—52 (19 Dec. '24). De met de beplante uitgestrektheid in Ned.-Indië gedurende 1923. — De invoer van Ned.-Indische producten in 1923. — Overzicht der waarde van den in- en uitvoer van 1000-tallen guldens in de laatste 5 jaren, enz.

De Indische Mercur.
Nr. van 23 Jan. De nieuwe jaarpublikatie van het statistisch kantoor van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel te Buitenzorg, betreffende de groote cultures, door C. W. Bagehus. — Handleiding voor de Deli tabaksbouw, door D. J. Sanders; besproken door Prof. Dr. A. van Bijlert. — De koloniale afdeling op de 12de Jaarbeurs te Utrecht. — Reorganisatieplannen der Proefstations. — Afd. „ergocultures” der Vereeniging ter bevordering van landbouw en Nijverheid. — Kultuurberichten. — Kleimededeelingen. — Financiële berichten en verslagen, zomede de overige wekelijkse rubrieken. — Afd. Handelsmuseum van het Kol. Instituut geeft interessante literatuur over economische onderwerpen, ardensvraagstukken, nijverheid, delfstoffen, enz., divers.

Eigen Haard.
In het Nr. van 24 Jan. wijdt R. M. Noto Soeroto een aardeerende beschouwing aan den schilder P. A. J. Soeroto en zijn Indisch werk. Talrijke reproducties van Soeroto's stukken vergezellen den tekst.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.
Hoofdzakelijke inhoud van No. 25: Korte berichten van het Algemeen Proefstation voor den Landbouw No. 42. Cassia Leschenaultiana (een groenbemester). Een gevaar! (ziekte in den aardappel op Java). — Landbouwzaken in den Volksraad (vervolg). — De toekomst van thee. — Versterking van de paditeelt in Ned.-Indië, door Dr. R. Broersma (ontleend aan de A.C.T.). — Proefstation en Plantersvereniging.

Samatra- en Java-tabak. Statistisch overzicht op handels- en financieel gebied. Jaargang 1924. Samengesteld door Dentz en Van der Breggen te Amsterdam. Uitgave Januari 1925.

Gids voor Malang en omstreken. Samengesteld door K. Budnai. Met ill. (Malang, N. V. Jahn's Drukkerij).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche wane, No. 51. (Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden te Weltevreden).

Tochten langs West-Borneo. X. Het opknappen der rijnblakens. Met ill. (Het Nederlandsche Zeewezen. 17 Jan. '25).

Indië. II. Eenige wenken betreffende tropische afdeling e.a. (Orang Peladang, Jan. '25).

Herinneringsbundel uitgegeven ter gelegenheid der afdeling van het Instituut voor tropische geboorte te Leiden. Uitgegeven in opdracht van de afdeling voor tropische geneeskunde Rotterdam—Niet in den handel. (Leiden, S. C. Doesburgh).

Wetbescherming in Nederlandsch-Indië. (Levende 29, No. 8, blz. 255).

Over een Pfeilgift aus Borneo, von L. Rosenthaler. (Zentralbl. 1925, bl. 20).

Esthetiek en oorsprong der Hindoe-kunst op Java, door Prof. C. P. Wolff Schoemaker. Bespreking. Met ill. (Holl. Express, 24 Jan. '25).

Een verlogfanger uit den Raad van Indië (n.l. S. van der Venter), door S. Kalff. De achteruitgang van de Ind. Lagere School en hoe die te stuiten (vervolg). Ind. Verlogfanger, 23 Jan. '25).

Onze vaders in Amboina, door H. W. Bredée (eerste gedeelte). (Mork's Magazijn, Jan. '25).

Suriname.

Wij ontleenen aan de „N. R. Ct.” van 23 Januari, Avondblad C, het volgende verblijdende bericht:

De gouverneur van Suriname, mr. A. J. A. A. baron van Heemstra, heeft in een onderhoud met een journalist van het Amsterdamsche Persagentschap gezegd: „Nu mijn verloftijd geëindigd is, keer ik met meer hoop voor Suriname terug dan waarmee ik hier ben gekomen. Er hebben zich tijdens mijn verblijf in Nederland mogelijkheden ontwikkeld, die gunstige perspectieven voor de toekomst openen.

In het algemeen is het te betreuren, dat de belangstelling voor Suriname in Nederland zoo gering is. Niettemin is het mij gelukt, een Nederlandsche onderneming bereid te vinden, binnenkort in Suriname de mogelijkheid van de oprichting van een nieuwe suikerfabriek ter plaatse te komen bestudeeren. Voorts zijn enkele andere Nederlanders, die door een Amsterdamsch bankiershuis worden gesteund, voornemens, te verzoeken, een groot terrein in Suriname in onderzoek te mogen nemen, teneinde ook daar, indien dit onderzoek gunstig uitvalt, een suikerfabriek te stichten.

De belangstelling van buitenlanders voor Suriname is echter veel grooter, dan die van onze landgenooten. Het is reeds bekend, dat een zeer krachtig Amerikaansch concern de goudwinning in Suriname ter hand gaat nemen, waartoe reeds in December van het vorige jaar twaalf deskundigen te Paramaribo zijn aangekomen en naar het binnenland zijn vertrokken. Enkele dagen geleden mocht ik voorts de toezegging ontvangen, dat een van de sterkste Deutsche concerns — zoo niet het machtigste — dat voor verschillende soorten van ondernemingen in Suriname groote belangstelling toont, binnen enkele maanden deskundigen naar Suriname zal zenden.

Baron Van Heemstra meent, dat de teleurstellingen, in Suriname opgedaan, volstrekt niet ongunstig afsteken bij die welke men aanvankelijk ook in Oost-Indië ondervonden heeft.

„Wanneer men nagaat”, aldus zeide hij, „welke onmetelijke schatten in vorige eeuwen uit Suriname zijn voortgekomen (is met name niet een der aanzienlijkste gedeelten van Amsterdam met Surinaamsch geld gebouwd?) en wanneer men bedenkt, dat de vruchtbaarheid van het land dezelfde is gebleven, terwijl men van de rijkdommen van het binnenland nog veel te weinig op de hoogte is, dan kan er niet aan getwijfeld worden, of Suriname heeft inderdaad, bij goede exploitatie, een toekomst van beteekenens.”

Over het vertrek van den Gouverneur op 23 Januari schrijft hetzelfde blad:

Een groot aantal personen heeft vanmiddag bij het vertrek van Amsterdam van het stoomschip Stuyvesant, waarmee de gouverneur van Suriname, mr. A. J. A. A. baron van Heemstra, met zijn gezin naar Suriname terugkeert, van zijn hartelijke belangstelling doen blijken. Enkele ondernemingen te Amsterdam hadden bloemen gezonden voor de echtgenote van den gouverneur, die te IJmuiden aan boord komt, en verscheidene personen kwamen baron Van Heemstra aan de Surinamekade een voorspoedige reis wenschen. Namens den minister van koloniën was aanwezig de chef van diens kabinet, de heer Th. van Voorthuysen; namens de Nederlandsche Handel-Mij. waren er haar directeuren, de heeren mr. J. Bierens de Haan en F. P. J. Vester. Voorts deden den gouverneur onder meer uitgeleide de heeren J. van Hasselt en D. Hudig, directeuren van de Kon. West-Indische Mail; mr. C. F. Schoeh, hoofd-directeur van de Surinaamsche Bank; mr. H. H. A. van Gybland Oosterhof, oud-directeur van de Petroleummij. Corona in Mexico, en jhr. mr. D. E. van Lennep, lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Klokslag 12 uur klonk de laatste stoomfluit en werd het anker geheschen. Nog geruimen tijd wuifde baron Van Heemstra over de verschansing zijn vrienden toe.

Den 19en Januari was het zestig jaar geleden dat de Surinaamsche Bank te Amsterdam werd opgericht. Reeds bij Koninklijk Besluit van 19 Mei 1864 was de bevoegdheid verleend om gedurende 25 jaar, nadat de Koninklijke bewilliging op de statuten zou zijn verleend, in de Kolonie Suriname als circulatiebank op

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling
van Werken van verschillende bekende Meesters
TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN.
Th. Baumgartner, W. Thony, J. L. Jongsma, H. Dekker
Chr. Soer, Stengelin, A. J. Zwart, J. v. Rossum, P. de
Regt, E. Moll, M. v. Waning, G. Munthe, B. Viegiers,
B. Brouwer, T. Offermans, W. Witjens, C. Koppenol,
Henricus en J. Leurs, gedurende de maand October,
in de KUNSTZAAL ZEESTRAAT 65a
naast Panorama Mesdag
Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

Wordt gevestigd

Thomsonlaan 93
DEN HAAG

Vleeschhouwerij „Insulinde”

Ex-Leverancier van Z.-Excell. G.-G. van N.-I.
De Graaf van Limburg Stirum.

Uitsluitend Hollandsch Vleesch

Aanbevelend, **K. TERPSTRA**

Rij-Onderricht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden
Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.
tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië
Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

J. W. H. BURGERS
FOTOGRAAF
ARNHEM

J. L. DEBIJE : DEN HAAG
Weimarstraat 171 A en B Telefoon 35391
IJzerwaren, Gereedschappen
voor Vaklieden - Amateurs
Verzending naar de Tropen onder garantie

Kristal, Porselein, Luxe Artikelen
W. KONIG
Prinsestr. 92 naast de Fotogr. - Tel. 14778
Valeriusstr. hoek Dunklersstr. - Tel. 33459
Tafel-, Ontbijt- en Theeserviezen

Dames- en Heerenkleermakerij H. C. ZIECK
van Slingelandtstraat 154, bij het Fred. Hendrikplein
TEL. 52298 - DEN HAAG
Vraagt mijn uitgebreide collectie in
Whipcord en Tropical
Prima Stoffen. Billijke prijzen.
Heeren Costumes v.f. 60.- Dames Costumes v.f. 170.-
Atelier v. Reparatie, Keeren, Chem. Reinigen en Oppersen

NIJMEGEN

Stoomververij en Chemische Wasscherij
GEBR. POLKAMP & Co

Fabriek en Kantoor:
Wolfskuilsheweg - Telefoon 1641

Fillalen:
ZIEKERSTRAAT 4 te NIJMEGEN
BAKKERSTRAAT 60 te ARNHEM

Reinigt en Verft alles

BAHLMANN & Co

GROOTE MARKT 13-14-15

NIJMEGEN

Het Oudste en Soliedste adres

voor
MANUFACTUREN
DAMES- en KINDER-CONFECTIE

THEO WANDERS & Co.

Van Broeckhuysenstraat 15 — Tel. 2441

NIJMEGEN

Piano's - Vleugels - Orgels - Pianola's

Zeer gemakkelijke betalingsvoorwaarden
STEMMEN - REPAREREEN - VERHUREN - INRUILEN

Naaml. Venn. Maatschappij

KANTOOR VOOR VASTE GOEDEREN

voorheen onder de Firma **WALTMANN & CO.**

SPOORSTRAAT 2a NIJMEGEN TELEF. 399

naast het Oranje-Hotel.
BUREAU WONINGGIDS. - Assurantiën. - Op aanvraag gratis toezending van Woninggids met platten grond

ANTOON PEPPERZAK,

BRUERSTRAAT 11 TELEFOON 1896

NIJMEGEN.

„BALLY” SCHOENEN

IMPORTÉ DE SUISSE.

J.H. KAPPÉ NIJMEGEN

BRANDSTOFFENHANDEL

AREND NOORDUIJNSTRAT 15-17 - TELEF. 2336

Alle soorten **Brandstoffen**

prima en tegen concurreerende prijzen

Ringers Chocolade

1ste klasse Ned. Fabriikaat

RINGERS - Rotterdam Alkmaar

te treden. Op 18 Juli 1865 werd de Bank in de Kolonie voor het publiek geopend en sedert dien dag heeft zij alle lotgevallen met de Kolonie gedeeld, in tijdperken van vooruitgang en van inzinking. Ook in dezen tijd van economische malaise doet de Bank elken dag onverstoortbaar haar arbeid ten behoeve van een behoorlijk geldverkeer in de Kolonie en van de Kolonie met het buitenland en mocht daarbij tot nog toe ongeschokt zich handhaven.

Het tegenwoordig college van commissarissen bestaat uit de heeren Abram Muller, J. C. Gülicher, C. M. van Rijn, G. H. Hooft van Vreeland, C. E. ter Meulen en J. van Hasselt. Als hoofd-directeur fungeert reeds sedert bijna 20 jaar mr. dr. C. F. Schoch en de directie te Paramaribo is in handen van de heeren mr. A. van Traa en C. L. Cool.

In de Surinaamsche bladen allerlei gissingen naar het doel van het concern dat zoo'n groot aantal ingenieurs naar Suriname heeft uitgezonden, maar de ingenieurs laten voorloopig niets los. Uit de omstandigheid dat de Minister van Koloniën de heeren warm heeft aanbevolen mag men afleiden dat de plannen van het concern aan de Regeering bekend en welkom zijn.

De ingenieurs hebben reeds een bezoek gebracht aan het Kabelstation en zijn daarna vertrokken naar het plaser van de Compagnie des mines d'or aan de Lawa, waarom men in Suriname vermoedt dat overneming van de concessie in de bedoeling ligt. Het groote aantal deskundigen wettigt echter de verwachtingen dat men verder strekkende plannen koestert.

In „De Surinamer” van 28 December lezen wij: „Zijn wij goed ingelicht dan is ons Bestuur buitengewoon royaal tegenover de uitgekomen Amerikanen. De heeren moeten alles vrij hebben, volgens onze berichtgevers. Vrij reizen, vrij logeeren en eten, alles vrij. Op Albina is het al net hetzelfde. Ook daar hebben de heeren alles vrij. Zelfs van invoerrechten op hetgeen zij te St. Laurent koopen, zijn ze vrijgesteld”.... „Vrij eten” komt ons wel zeer eigenaardig voor. Aan contenten zal het de heeren wel niet ontbreken.

Wij hopen dat de Minister van Koloniën bij de a.s. behandeling van de Surinaamsche begroting iets zal loslaten over de bedoelingen van het concern.

Aan hetzelfde blad wordt uit Albina geschreven, dat er flink gewerkt wordt aan de verbetering van den weg naar Moengo tapoe, die tot een rijweg wordt gemaakt. Over twee maanden moet hij gereed zijn en kan men van de eene plaats naar de andere fietsen.

Onze lezers zullen zich herinneren wat wij eenigen tijd geleden mededeelden over de plannen der Fransche Regeering om het bagno in Fransch Guiana op te heffen.

„De Surinamer” maakt nu melding van geruchten dat Fransch Guiana voorloopig nog als strafinrichting zal worden gebruikt en alweer een nieuw transport van 500 verbannen daarheen onderweg is.

Afscheid van den heer Welle. Zondagmorgen heeft, zoo meldt „de West” van 30 December, het personeel op Mariënborg afscheid genomen van den heer M. C. J. Welle, den aftredenden agent, en zijne echtgenoot, die per stoomschip „Nickerie” Vrijdag de kolonie verlaten. Er werden hartelijke woorden gesproken en den heer en mevrouw Welle fraaie geschenken aangeboden.

De Britsch-Indiërs der plantage boden in den namiddag den heer Welle een feest aan. Er werd een borstbeeld van den heer Welle onthuld, aangeboden als een huldeblijk van de Britsch-Indiërs.

Na 32 jaren gestagen arbeid verlaat de heer Welle — voegt „de West” hieraan toe — nog betrekkelijk jong den dienst der Nederlandsche Handel Mij. en neemt afscheid van een kolonie die hem zoo dierbaar geworden is dat hij niets liever wenscht dan er nog eens terug te keeren. Omgekeerd zal ook menigeen in Suriname in dankbare herinnering aan hem terugdenken.

Afscheid op de Oranjeschool. 23 December hebben het personeel en de leerlingen van de Oranjeschool den scheidenden directeur, den heer Heckers, een afscheidsfeest aangeboden. Ook de wd. gouverneur, de commissie van onderwijs en andere genoodigden waren aanwezig.

De wd. gouverneur, de inspecteur voor het onderwijs en de voorzitter van de commissie van onderwijs heb-

C. C. BORSTEN DEN HAAG

Drogisterij „Het Gouden Kruis”

Joan Maetsuyckerstraat 177 - Den Haag - Tel. 71924

Specialiteit in Verpakte Geneesmiddelen

Groote sorteer. Kruiden en Ziekenverplegingsartikelen
Wasch- en Poets-Artikelen. Kwasten en Borstelwerk

Alle soorten Recepten worden aangenomen.

EXPORT naar INDIË VERPAKKING ONDER GARANTIE

Mevr. JOH. VAN DER WISSEL
Laan v. Meerdervoort 504
DEN HAAG

LEERARES PIANO- EN ENSEMBLESPEL
SPREEKUR VAN 1.30 TOT 2.30

ben het woord gevoerd. Ten slotte bedankte de Heckers voor de ondervonden waardeering en de aangeboden geschenken.

De heer Heckers, die al 50 jaar bij het onderwijs is sedert de oprichting van de Oranjeschool, nu 25 geleden, daarvan het hoofd geweest. De inrichting, met 160 leerlingen geopend werd, telt er thans ongeveer 500 en is dan ook herhaaldelijk vergroot.

„Suriname” van 27 December brengt in een hoedanig artikel welverdiende hulde aan dezen bekwamen zeer populairen onderwijzer.

In hetzelfde nummer van „Suriname” lezen wij verwacht werd de ingenieur Edgard Parlongue, directeur-generaal van de Cie. „Tropica”, vergezeld van de heeren gebrs. Borea.

Het voornemen bestaat om spoedig de werkzaamheden aan de Corantijn krachtig te hervatten onder leiding van den heer Parlongue.

Deze ingenieur heeft, gezien zijn dienststaat, reeds veel ervaring opgedaan in de bosch-exploitatie....

„Het is te hopen — aldus het blad — dat Tropica die het er toch niet bij laat, trots de tegenslagen vroeger, thans succes mag hebben, ook in het belang van ons land en zijn bevolking.”

Naar aanleiding van de voorgenomen onderwijssobering, waardoor een aantal onderwijzers ook bij bijzonder onderwijs zouden moeten worden ontslagen, van het Sur. Ond. Gen. het denkbeeld uitgegaan, om een volkspetitie tot de Koningin te richten, opdat het land tot zulke versobering kome. In een te Paramaribo gehouden vergadering werd besloten al vast een telegram aan de Koningin te zenden met verzoek de versobering op te schorten, in afwachting van eene Deliberatie uit Suriname.

Wij komen in een volgend nummer op deze belangrijke kwestie terug.

Deze week leverde, aldus „de West” van 16 December, de Cultuurtuin het tienduizendste geocultivaarsinaasappelboompje af. Het bevond zich onder een instelling van twee honderd boompjes, gedaan door de heer Van 't Hoogerhuys, die de boompjes zal plant op zijn erf nabij Poelplantje. Het tienduizendste boompje zal, ter onderscheiding, geplant worden in een hekwerk.

De belangstelling in de jonge sinaasappelcultuur blijft gelukkig groot. Bestellingen komen bijna dagelijks in. Vermoedelijk zullen deze maand nog een duizend worden afgeleverd.

„De West” van 30 December schrijft:

„Met de Commewijne worden ongeveer 800 kisten sinaasappelen naar Amsterdam verscheept, een veelheid van 150 duizend vruchten. Het was aardig de bedrijvigheid te zien welke het inpakken de laatste dagen veroorzaakte op de markt aan den Waterkant.”

Ds. A. S. Baljon te Spaarndam, die op 26 Februari naar West-Indië vertrekt, wordt te Paramaribo present kant bij de Luthersche gemeente.

En nu, wat wij zouden kunnen noemen een persoonlijk feit:

Eenigen tijd geleden verzochten wij onze collega's Suriname om ons niet eens in de vier weken de bladen te zenden, maar de zendingen te verdeelen over verschillende mails. En nu schrijven „Suriname” „De Surinamer” dat wij onze berichten zelden of nooit aan deze bladen ontleenen, maar aan „De West”. Dit is niet omdat wij voorkeur hebben voor dit blad, maar omdat de redactie zoo welwillend is om de bladen met iedere mail te zenden, waardoor wij soms gebeuren dat wij berichten uit „Suriname” „De Surinamer” via „De West” vermelden, vóór de eerstgenoemde bladen ons bereikt hebben. Dat wij de bladen met groote aandacht lezen, zullen de collega's wel willen geloven, Ons wordt nu ook het nieuwe weekblad „De Periscoop” toegezonden, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn.

H. HELMERS

BONISTRAAT 31 TEL. 14844

'S-GRAVENHAGE

In **COMESTIBLES**
en **KOLONIALE WAREN**

Wissel In- en Verkoop
Credietbrieven
Telegrafische
Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië
Heerengracht 471 **AMSTERDAM** Telefoon N. 3290
CURAÇAO
130 **CARACAS**
VENEZUELA
Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië,
Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.

Incasseeringen
Handelsinformaties
Rembours- en
Document.-Credieten

Curaçao.

De poenale sanctie.

De Koloniale Raad haast zich niet met de Memorie van Antwoord op het ingediende ontwerp. En dit is begrijpelijk. Zelden bereikte dit lichaam een zóo inrupeend vorostel zóo onvoldoende toegelicht. Het noodige licht zullen de raadsleden zichzelf en elkander moeten verschaffen en dit zal tijd kosten, omdat men de bronnen daarvoor allicht op Curaçao niet bij de hand heeft. Men zal willen weten, wat er in Indië en Holland over dit instituut in de laatste jaren gezegd is geschreven is. Immers, zonder er ook maar aan te denken Oost en West hier naast elkaar te zetten, meent wij toch, dat een zich terdege op de hoogte stellen wezen en werking van de poenale sanctie in Nederlands-Indië niet straffeloos verwaarloosd kan worden. Vooreerst om de principieele vragen, die zich daarbij voordoen, van ethischen en van juridischen aard. Het stellen van deze vragen is gemakkelijk ge-; aan de principieele beantwoording zit meer vast. mogen niet veronderstellen, dat daarom de Memo- van Toelichting over dien kant van het vraagstuk wijgt. Vóór- en tegenstanders mogen wij met een enkel woord wel verwijzen naar de rede van Mr. Cowan, di- teur van justitie, op 6 November 1923 over dit on- werp in den Indischen Volksraad gehouden, en naar de „Beschouwingen over de poenale sanctie”, door het comité Nieuw-Indië aan de leden der Staten- raad in Nederland aangeboden.

Maar naast de theoretische zijde staan de praktische vragen, die zich voordoen. En dan vestigen wij er nog den nadruk op, dat wij er bij onze eerste opmer- en van zijn uitgegaan, dat de praktijk een maat- als de voorgestelde noodzakelijkheid maakt. chtans zonder toe te geven, dat dit inderdaad zoo Wij willen nu ook wel eens vragen, hoe een, wel onder omvangrijk, maar toch ook niet bepaald klein, rijt als dat van de *Mijnmaatschappij Curaçao* het met haar arbeidskrachten. Volgens het *Kolonial* 1923 werkten daar gemiddeld 560 arbeiders, waarvan ongeveer de helft Arabianen. Van de C. P. M. eeft dit verslag geen aantal op. Maar hierop willen nog eens in het bijzonder wijzen, dat het Bestuur kolonie den voorgestelden maatregel ook wil toe- en op inheemsche werkkrachten. In Oost-Indië ge- diert dit niet.

En dan komen wij nog eens terug op wat wij zeiden van de noodzakelijkheid van een nauwgezet toezicht overheidswege op de overeenkomsten. Dat toezicht in ieder geval zeer omvangrijk moeten zijn. Men zal moeten beginnen bij het sluiten ervan, en vooral niet verslappen bij de uitvoering. In de Oost heeft een wervingsordonnantie en een arbeidsinspectie. tent deze laatste halen wij dit aan uit een artikel Mr. H. J. Bool in *Vragen des tijds* van verleden jaar: haar goede werking toch wordt het van alle zij- en toegeschreven, dat de toestanden zoozeer verbe- te waren.” Voor zoover men voor de C. P. M. of andere Curaçaosche onderneming ook 'buiten Curaçao gaat „werven”, zal men reeds moeten missen de mogelijkheid van zulk toezicht, dat op Java veel overstanden tracht te voorkomen. Dit toezicht moet overens van tweeërlei aard zijn: het moet de wijze van werven omvatten en den inhoud der overeenkom- en. Een geheele reeks bepalingen van openbare orde daarbij onvermijdelijk. Ook om het toezicht op de werving mogelijk te maken. Dit laatste is nu in theorie even mogelijk in Curaçao, maar ronduit gezegd, wij moeten, dat de daarvoor geschikte krachten in de kolonie (sit venia verbo) geheel ontbreken. Ook on- kend hare gewone onbekwaamheid, kan men deze aan de politie niet opdragen. Hiervoor is noodig keurkorps van geschoolde ambtenaren, dat Cura- mist.

De Lago Petrol. Cy op Aruba.

Deze Petroleum-Mij. breidt op Aruba haar werk- den langzaam aan uit. Op het oogenblik heeft reeds 6 tankschepen in de vaart op Maracaibo, die ruwe olie aanvoeren om het moedertank- te vullen.

De grote tankschepen van Amerika komen reeds ge- daar olieladingen innemen. Zoo b.v. de *Swift*, die reeds op Curaçao kwamen, gaan nu op de hun olieladingen halen.

De ingenieur der Mij., de heer Salmons, is met de deze week naar Amerika vertrokken en hoopt in Februari weer op Aruba terug te keeren met machines om de baai van Sint Nicolaas te gaan

uitdiepen en langzaam aan ook met tankbouw te be- ginnen.
Aruba voortuit. (A. d. C.)

Twee verdienstelijke ambtenaren.

Curaçao, dat als democratisch gaarne bekend staat, zal 'ons niet kwalijk nemen, dat wij van twee plaat- selijke berichten er één maken en tegelijkertijd noe- men den inspecteur der belastingen en den deurwaar- der bij het hof van justitie. Eerstgenoemde, de heer H. Statius Muller, gaat 's lands dienst verlaten, na ja- renlang dienst in verschillende betrekkingen, laatste- lijk als koloniaal ontvanger en in bovengenoemd ambt, waarin nu ontslag gevolgd is. Wij kunnen het begrij- pen, dat hieraan toegevoegd is eene dankbetuiging voor de langdurige diensten aan den lande bewezen. Gedu- rende omstreeks tien jaren was de heer Muller tevens lid van den Kolonialen Raad. Na zijn heengaan uit dit college volgde verleden jaar zijne benoeming tot lid van den Raad van Bestuur. Als zoodanig zal de heer Muller zijne krachten vermoedelijk aan zijn land blij- ven wijden.

De heer Romijn moge wat minder drukke ambten bekleed hebben — van 1874—1879 was hij in militair- en dienst en daarna gerechtsdeurwaarder — hij viert dan ook zijn gouden ambtsjubileum. Maar niet minder verdienstelijk was zijne dienstvervulling. Ieder kent hem, en — ware het niet om zijn ambt — men zou hem een overal gaarne gezien man kunnen noemen. Wij sluiten ons gaarne aan bij allen, die den heer Romijn bij monde of geschrifte gelukwensen.

H. J. Cohen Henriquez.

Ofschoon de officieele benoemingen er niets van meldden, meenen wij uit eenige andere officieele be- richten te mogen afleiden, dat de heer H. J. Cohen Henriquez, oud-postdirecteur en oud-leider der hoed- envlechtsnijverheid, is belast met de waarneming der schoolinspectie, vacant door het overlijden van den heer Meerdink.

Koloniale Raad.

In de vacature-A. G. Statius Muller zijn voorgedragen de heer H. J. Beaujou, oud-gezaghebber van Aruba, en dr. H. Polvliet, lid van het hof van justitie, die ook in zijn vorige woonplaats, Zierikzee, een werkzaam aan- deel genomen heeft aan het politieke leven. De heer C. H. Jonckheer M.zn. kreeg voor „eersten candidaat” 4 stemmen van de 9.

De Koningin-Emmabrug aangevaren.

Op 13 Dec. l.l. heeft een van de groote booten der *New-Zealand Shipping Cy. Ltd.*, de *Tekoa*, welke lijn eerst kort Willemstad aandoet, de brug aangevaren. Het achterschip schijnt door den stroom verzet te zijn en de ankers hielden niet. Niet minder dan 5 pontons van 't middelste gedeelte van de brug zijn gezonken. Intusschen hebben de ankers de kabels van het elec- trisch licht en van de telefoon en de pijp van de wa- terleiding stuk getrokken. Men begrijpt wat een onge- rief dit alles veroorzaakt heeft. Op 20 Dec. was de brug nog steeds open.

De *Amigoe* van dien dag schrijft: „Voor auto's en rijtuigen was natuurlijk de geheele week het verkeer over de haven gestremd, voetgangers moesten zich door pontjes laten overzelden en deze maakten goede zaken. Jammer dat juist de eerste dagen ook de motorboot van de *Trading Co.* defect was. Vol- gens een publicatie in de *Bol. Com.* heeft deze sinds Donderdag afdoende in de overvaart voorzien door indienststelling van twee pontjes overdag en van de motorboot in de avonden.”

Moeten wij uit dit beroep op het *Boletin Comercial* afleiden, dat de redactie van de *Amigoe*, die toch uit haar kamer op de brug kijkt, als wij ons niet vergissen, het zelf niet hard gelooft, wat hare perszuster hier mededeelt?

Uit den Verren Vreemde.

Ontwapenings-concurrentie.

Het gesol met de ontwapeningsvoornemens geeft elk wat wils. Daar ieder in deze arena zijn stokpaardje be- rijdt, zoekt hij in dit geharrewar argumenten voor eigen meening, die hij dan ook vindt, maar alleen door het terzijde schuiven van zich tegelijkertijd opdringende redenen ter contrari.

Leek zoo aanvankelijk de vertegenwoordiging van de Ver. St. op de Parijsche conferentie over de inter- geallieerden-financieele conferentie een aanwijzing van vermeerderde toenadering tusschen Washington en de

B. G. TAL, Leeraar M.O. Boekhouden
Stille Veerkade 24 's-Gravenhage
Telefoon 16110 en 16111

Opleiding voor het M.O. Examen en voor
het Examen Privaat-Docent
(Genootschap voor Practisch Handelonderwijs)

NIJMEGEN

GEBRS v. WOERKOM
TELEFOON 117 .: NIJMEGEN

KOLONIALE WAREN, COMESTIBLES,
DELICATESSEN. - ALLE INDISCHE
RIJSTTAFEL INGREDIËNTEN. SAM-
BALLANS-ATJARS, BOEMBOES, KROEPOEKS enz.

MEUBELEN

voor elken stand, voor elke beurs
en in alle stijlen

Meubelmakerij P. H. VERSTEGEN
Platenmakerstraat 7 - NIJMEGEN - Ziekenstraat 16

Effecten- en Wisselbank Bouvy

Lange Burchtstraat 14 - Nijmegen - Telef. 2480 en 2481

EFFECTEN - COUPONS - ASSURANTIËN
DEPOSITO'S met EFFECTEN-ONDERPAND
op nader overeen te komen voorwaarden

BRANDKLUIS - INCASSI - VREEMD GELD

Piano's Orgels

C. A. J. VAN KALMTHOUT

Tel. 1562 NIJMEGEN Tel. 1562

Bisschop Hamerstraat 1-1a

Vleugels Kunstspelpiano's

BRANDSTOFFENHANDEL
2e Walstraat 102-Telef. 1079

HANDEL IN ALLE SOORTEN
BRANDSTOFFEN
TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
F. L. VAN WEZEL

NIJME. GOEDERENVERVOER
WILLEM v. WEZEL

V. d. Havestraat 2-4 .: Telefoon 2670 .: NIJMEGEN

VERHUIZINGEN - DIENSTVERRICHTING - GARDE-MEUBLES

Zijt Gij Abonné

van het rijk Geïllustreerde
Maandblad

NEDERLANDSCH INDIË
OUD EN NIEUW

Zoo niet, vraag dan gratis proefnummer
aan bij de Administratie

— s
PRIJS PER JAARGANG f 20.—
Te voldoen in twee halfjaarlijksche termijnen
van f 10.—
Losse nummers f 2.50

Nobelstraat 20 Den Haag
Telefoon 11987*

Beekl. h. S ephensonstr. Tel. 34207
vélkenboschlaan 200 - Tel. 32172

— zijn de adressen voor —
MELK, BOTER, KAAS, EIEREN, ETC.
TEGEN DE MEEST SCHERP
CONCURREERENDE PRIJZEN
WISSBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING
Hoofachtend, MELKINRICHTING „DUINDIGT”

BRIEVEN en stukken, de afdeeling Advertenties betreffende, uitsluitend te adresseeren: Administratie Koloniaal Weekblad, Nobelstraat 20, Den Haag. Dus NIET enkel Drukkerij Ten Hagen.

„Van-Speykschool”.

In het prospectus van de Meisjesschool voor L. O. en (M.) U. L. O. der Vereeniging „Van-Speykschool” te 's-Gravenhage, Van-Speykstraat 34, lezen wij het volgende:

De school is aangesloten bij de Groep Nutsscholen e.a. en bestaat uit de afdelingen A en B. De eerste omvat zes klassen, de laatste vier.

Het onderwijs in deze afdelingen is zoodanig ingericht, dat de intelligente leerlingen uit de 6e klasse, die weinig van den leertijd verzuimden, of op rapport, of na het afleggen van een examen kunnen overgaan naar H. B. S., Gymnasium of Lyceum. Voor andere geven de drie eerste Mulo-jaren gelegenheid de leerstof te verwerken, die op de H. B. S. en het Lyceum in twee jaar wordt behandeld. Zij kunnen dus aan het einde der 3e Mulo-klasse examens doen voor de 3e klas van een H. B. S. of Lyceum.

Een leerplan als dit, dat op verscheidene scholen, vooral ook in Indië, reeds zijn toepassing vindt, komt tegemoet aan belangrijke bezwaren, welke zich kunnen voordoen bij den overgang van het Lager Onderwijs naar het Middelbaar of Hooger. Het zal dus o.a. van beteekenis zijn voor de leerlingen uit de 6e klasse der Lagere school, die wel de verstandelijke vermogens bezitten om de leerstof van een H. B. S. te begrijpen en te verwerken, maar die zich niet spoedig genoeg kunnen voegen naar het stelsel van les-geven, veelal door de docenten aan H. B. S. en Gymnasium gevolgd, en afwijkend van de methode, op de Lagere school in praktijk gebracht. De eerste drie jaren van het Mulo-onderwijs geven, vooral wanneer ook op groote zelfstandigheid bij het werk wordt gelet, een geleidelijken overgang en daarbij een degelijken grondslag voor verdere studie.

Voor leerlingen, die haar opleiding aan een Lyceum moeten voortzetten, heeft dit werkplan een bijzondere waarde. Zij toch komen na de drie jaren Mulo-onderwijs juist in de nieuwe schoolomgeving, wanneer de splitsing plaats heeft tusschen de groep, die de afdeling H. B. S. en die, welke de afdeling Gymnasium zal volgen, en behoeven dus pas op 15-jarigen leeftijd te beslissen, welke richting zij zullen kiezen, terwijl dit anders op 12-jarigen leeftijd had moeten worden uitgemaakt.

Gaat een leerlinge niet over naar een school voor Middelbaar Onderwijs, dan staat de gelegenheid open, na een jaar voortgezette studie het Mulo-diploma A of B te behalen. En ten slotte kunnen de meisjes, die niet geschikt zijn om examens te doen, zich voornamelijk toelagen op de vakken, welke voor haar de meest praktische en vormende waarde bezitten, zoodat ook zij zich nog een groote mate van ontwikkeling kunnen eigen maken. Vooral, waar in alle Mulo-klassen ook de vakken Nuttige en Fraaie Handwerken zoowel als de gewone lichamelijke oefeningen en rhythmische gymnastiek worden gegeven, is er in het leerplan gestreefd naar een verscheidenheid van leerstof, waardoor zelfs de minst begaafde belang zal blijven stellen in het onderwijs.

De schoolgelden zijn gelijk aan die, welke bij het Openbaar Onderwijs in rekening worden gebracht; zij worden van Gemeentewege geïnd. Ouders en Voogden betalen echter als lid der Vereeniging een contributie van f 40.—, ook wanneer meer dan één kind uit het gezin de school bezoekt. Deze contributie wordt in halfjaarlijksche termijnen (1 Maart en 1 September) voldaan.

Aan de school zijn uitsluitend prima leerkrachten verbonden.

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor Landhuizen en Villa's, enz. enz.
Aankoop, Verkoop en Verhuren van vaste goederen en gemeubileerde percelen.
Directeur: P. A. EBELING, Architect

„DE STAD UTRECHT”
OUDE GRACHT 194 TELEFOON 4198
bij de Gaardbrug, einde Lijmarkt.
Glas, Porselein en Aardewerk
GRATIS VERPAKKING VOOR INDIË.
GARANTIE VOOR BREUK.

HET WOONHUIS
BREESTRAAT 36 LEIDEN TELEF. 1750
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ
BEDDENMAKERIJ
Groote sortering in Tapijten, Bedden, Meubelen,
Vloerzeilen, enz.
Complete Woninginrichting
Begrotingen en Adviezen kosteloos.

West-Europese regeeringen, Amerika heeft zich gehaast aan die voorspiegeling elken schijn van wezenlijkheid te ontnemen. De te Parijs aangegane overeenkomst legt aan de Ver. St. noch wettelijk, noch moreel eenige verplichting op, luidt 't. De Senaat heeft duidelijk doen uitkomen dat Amerika zijn eigen weg wenschte te bepalen. Dat heeft met de kwestie der wapenvermindering direct niets te maken, maar aanstonds zal blijken waarom wij 't hier toch in verband met dit vraagstuk te berde brengen, eerst echter moet men aanteekening houden van het in Groot-Brittanië aan het protocol beschoren lot.

De eerste ministers van de dominions lieten der regering weten, dat zij nu hun land niet konden verlaten om in Londen over dit protocol te komen beraadslagen. Zij toonden zich echter tevens onwillig om door telegrafisch overleg tot overeenstemming te komen, zij doen duidelijk uitkomen, dat zij niets voelen voor solidariteit met de Europeesche belangen, en slaan hiermee den bodem in van den geheelen protocol-opzet.

Engeland zelf blijft voor het protocol ijveren, maar besluit tevens om niet alleen de uitbreiding van den vlootbasis te Singapore voor dreadnoughts door te voeren, met de bedoeling zijn grootste slagschepen naar de wateren van het Verre Oosten te verplaatsen, maar 't voegt hier nog nader aan toe, dat het Singapore ook als haven voor de militaire luchtvloot gaat inrichten en het besluit de twee kruisers op stapel te zetten, die in den tijd van MacDonald geschrapt werden.

Mag aan de mogelijkheid van een conferentie in den zomer van 1925, ter behandeling van het in Augustus-September 1924 te Genève opgestelde protocol, niet meer gedacht worden en lijkt de kans op een spoedig hervatten van de nu t.z. gedane en mislukte poging door den Volkenbond ook onwaarschijnlijk, dan zal men geneigd zijn de nu, juist nu, aangekondigde poging van de regering der Ver. St. om toch een conferentie te houden, van alle geïnteresseerde mogendheden, met uitsluiting echter van Rusland, welke hetzelfde beoogt, als een bij voorbaat veroordeeld ijdel streven beschouwen, ja er niet meer dan een komedie-vertooning in willen zien. Behooren wij tot degenen, die van 't van 't Witte Huis uitgegane initiatief niet veel verwachten om aan de wereld beperking der bewapening te brengen, wij meenen in deze daad toch meer dan een ijdele vertooning te moeten zien.

Willen de Ver. St. en de Britsche dominions niet hooren van een conferentie, die er op gericht zou zijn, hun aan een Europeesche politiek te binden, dan is hiermede immers nog niet gezegd, dat zij niet willen medewerken tot algemeene wapenbeperking, in het belang van den vrede en tot verlichting van den drukken last der bewapening te land en ter zee. Ook zijn zij niet ongenegen om uiting te geven aan het zich al sterker zettend gevoel van samenhoorigheid van de volken van Angelsaksische origine. Engeland mag mee komen doen, waar de Ver. St. en de machtige dominions hun stem willen doen hooren in zake de politiek van den Groeten- of Stillen Oceaan, dat is niet hetzelfde als —, dat is zelfs precies het tegenovergestelde van een binden van die regeeringen aan de Europeesche politiek. Ziet Frankrijk de noodzaak in, zoodaer de bekwame oud-minister van koloniën Sarraut reeds betoogd heeft, om tijdig een goede plaats bij die combinatie te vinden, het zal mogen meedoen, maar men zal 't geen baas laten spelen. Dit alles heeft verhoogde actualiteit gekregen door het zoo pas tot stand gekomen Russisch-Japansche verdrag, en door den loop der zaken in China, die 't de buitenstaanders hoe langer hoe moeilijker maakt, zich tot toezien of het nemen van kleine veiligheidsmaatregelen te blijven bepalen. Typeerend is wel dat Genève is gestruikeld over een Japansch-Australisch incident, waarin een Japansch-Amerikaansch geschil (emigratie) opgesloten ligt. Japan speelt fijn spel, door dadelijk wereldkundig te maken dat het voor het Amerikaanse initiatief wel te vinden is, terwijl Amerika toch den Russischen vriend uitsluit, dit doet vooruit begrijpen hoe openhartig(?) men eventueel tegenover elkander zal staan.

Herriot beschouwt Frankrijk als aan het protocol van Genève verbonden, hij wil alvorens op het Amerikaanse voorstel in te gaan, afwachten hoe 't met dit protocol verloopt, maar de teleurstelling, welke Washington gebracht heeft na de financiële conferentie van Parijs — en dit is waarop ik zoeven doelde —, heeft den Franschen premier ook bitter gestemd, bovendien kon de grande république zich in de ontwapeningsconferentie van Genève een plaats toedenken, die zij in Washington niet kan krijgen. In Europa zou zij spelleider zijn geweest, daar Washington zich om West-Europa niet in de eerste plaats zal bekommeren, zal Frankrijk daar openlijk spelbreker moeten worden.

G. A. v. Monsjou, Horlogerie, Optique
Valkenboschpl. 19 - Tel. 32167 - Den Haag.
Brillen en So Easy.
Amerikaansche Optiek. Recepten H.H. Oogartsen,
Magazijn van Uurwerken. Reparatie-Inrichting.

F. BARTELS,
Schenkweg 90 Den Haag
DAMESKLEERMAKER EN BONTWERKER.
ONTVANGEN de nieuwste modellen
JAPONNEN, BLOUSES etc.

Japan voelde zich alleen staan in het Verre Oosten, om dit te voorkomen, de langgerekte handelingen met Rusland bespoedigd en heeft Frankrijk voelt voor zich in het Verre Oosten ook vaar van vereenzaamd te worden opkomen, zonder het het middel heeft gevonden om zijn veiligheid in Westen zeker te stellen.

Zij, die zich als de leiders van de Genève vergadering hebben beschouwd, laten de hoop al varen op wereld-overeenkomst, en zoeken nu naar een redmiddel door beperking tot engen kring; hetgeen echter in strijd is met de Volkenbondsgedachte.

Dit alles speelt om de ontwapeningskwestie heen, met dit al en door dit al een kwestie wordt waarvoor wapenvermindering meer een naam dan het doel is.

De Amerikaansche, voor Japan hatelijke, vlootmanoeuvre, de poging om door geschut met hoogere elevatie het bestaande Washington-verdrag in naam te eerbiedigen, maar inderdaad te verkrachten, de sommen getrokken voor de marine en de luchtvloot zijn teekenen even welsprekend als de versterking van de strijdkrachten in Australië, Nieuw Zeeland en bij de Straat Malakka, en als de bemoeienis van Rusland met China en andere Aziatische landen.

Met dit al is het toch te hopen, dat de Washington conferentie moge doorgaan. De kans dat zij de vlieten, die dreigende wolken doen samenpakken, spoediger of in ernstiger onheil zal doen uitbarsten, minder groot dan die van het gevaar verschoven en minderd te zien, zoodaer ook de vorige zeemachtconferentie van Washington uitstel van uitbarsting wrenten te bereiken.

Nederland spitse bij dit alles scherp 't oor. Instilling niet, als 't moederland, in een kleinen buitengebied maar het vormt een lange, breede strook dwars door het midden in dat gedeelte van de wereld, waarvoor zij naar het zich laat aanzien, groote gebeurtenissen het zetten zijn. Het zal in Washington om deze reden ook op een volwaardige stem in de beraadslaging hebben te rekenen.

Een nieuwe Noord-Australische staat.

Theodore, de premier van Queensland, heeft in een rede te Brisbane verklaard, dat het hoog tijd wordt om verbetering te brengen in den slechten toestand, waarin zich de noordelijke gebieden van Australië bevinden. Het beste middel daartoe acht hij de vorming van een afzonderlijken staat, die het noordelijk en noord-westelijk deel van Noord-Australië zou moeten omvatten. Hij zou wenschen, dat het Australische gemeenebest een voorloopige regering voor den nieuwen staat zou benoemen en dat er een leening van £20 miljoen werd verstrekt om de bevolking van dit gebied te helpen. Zodoende zou er een bloeiende en democratische staat tot stand kunnen komen en na een overgangperiode de bevolking haar eigen parlement kunnen kiezen. Theodore acht zijn plan van groot belang voor het gemeenebest van Australië omdat het de „White” politiek zou waarborgen en een groot deel van de regeeringslasten van de schouders der Australische regeering zou nemen.

Hij verklaarde zich bereid, persoonlijk in te staan voor het welslagen van zijn plannen, indien men hem tot hoofd van den nieuwen staat zou benoemen.

De strijd in Hedchas.

In het Kol. Wbl. van 8 Januari gaven wij de vroeger lievende uiteenzetting van emir Ibn Saoud, die de Wahabietische strijders prees voor de wijze waarop de heilige plaatsen hadden ontzien en die als zijn voornemen te kennen gaf, om nu verder niet te vechten, voornemen dat veelal opkomt bij een overwinnaar. Wij het bereikte liefst zonder strijd wil behouden. Wij den toen ook nog mededeelen dat koning Ali, zoon van opvolger van den uitgeweken Hoessein, zich reeds gereed maakte om de illusie van Ibn Saoud te versterken. Sederer een drietal weken is de strijd in Hedchas dan in vollen gang. Maar hij heeft zich niet bepaald tot een gevechtstooneel. Volgelingen van den emir der Wahabieten deden strooptochten in Irak, het Mesopotamisch rijk waar Hoessein's anderen zoon, Feisoel, als koning troont, en dat Britsch mandaat-gebied is. De Britsche hoge commissaris richtte t.z. een krachtige nota tot Ibn Saoud en een Britsche luchtmacht ondernam twee tigingsexpedities tegen de Arabische indringers. Medio Januari bracht een bericht over een zoo totale andere tiging van Ali's strijdmachten, dat hem niet veel anders zou overblijven dan het voorbeeld van zijn vader te volgen: abdiqueeren en verdwijnen. Aan Ibn Saoud werd het voornemen toegekend om zich het geestelijke kalifaat te laten toewijzen, dat men van invloedrijke Mohamedaansche zijde wil instellen ter vervanging van

TH. MESSINK - DEN HAAG
2e SWEELINCKSTRAAT 97 TELEFOON 35098
Kledingmakerij voor Dames, Heeren
en Rijkleding

Strijkrichting „De Weimar”

is het beste adres voor het behandelen van
lijn goed, Japonnen, Blouses, kanten
Kleedjes, Boorden, Overhemden, enz.

J. B. PIEKAR, Weimarstr. 394

afgeschafte wereldsche kalifaat en dat de voor-
sleijk der Senoessi, hiertoe aangezocht, niet heeft
aanvaardt.
Al heel gauw kwamen nadere berichten echter ver-
en, dat de strijd om Djeddah voortduurde. De stad
bleef nog gespaard, maar Rabeg en Mekka waren
gesloten, daar een aanzienlijke Wahabieten-macht om
Djeddah samentrok.
De invloed van dezen toestand deed zich ook naar
gelden. De commissie, die zich bezig hield, om
Maart een Mohamedaansch wereldcongres te Cairo
organiseeren, ten einde de kalifaatskwestie tot een
brenging te brengen, vond, door de gebeurtenissen in
en in Egypte, het tijdstip niet geschikt om om-
dit vraagstuk tot conclusien te komen, en zij be-
daarom het congres een jaar uit te stellen.

Amerikaansch-Nederlandsch grensgeschied.

Kol. Wkbl. van 16 Oct. '24 gaf een uiteenzetting
de betekenis van het geschil over Las Palmas of
gas, het eilandje door Spanje opgenomen in zijn
macht van de Philippijnen aan N.-Amerika, terwijl
volgens ons, Nederlandsch gebied is. Thans is door
Ver. St. en onze regeering besloten de uitspraak aan
arbitreren toe te vertrouwen. Wanneer de Amer. Senaat
onze Volksvertegenwoordiging hun goedkeuring hier-
zullen hebben verbonden, zal de arbiter in onder-
overleg benoemd worden.

Berichten der Afdelingen.

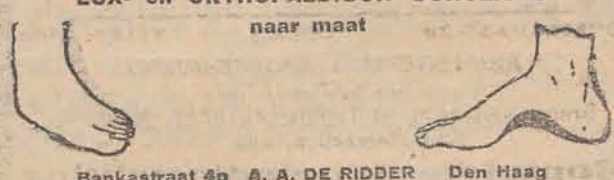
Afdeling Apeldoorn.

Plattelandsbelangstelling.

Jaarvergadering; Wonosobo en de West.

Apeldoorn is een ver uitgestrekte gemeente, waarin
veel z.g.n. „buurtverenigingen”, welke weer
het bijzonder de belangen der gemeentenaren in
deel van de gemeente trachten te bevorderen.
Alve dat de besturen dier organisaties zorgen voor
erlede belangen als straatverlichting e. d., begin-
ze ook de geestelijke belangen hunner leden te
verdenken en te bevorderen. Er is b.v. een buurt-
vereniging, waarvan alle leden meteen lid zijn van
Groene Kruis, er worden „familie-avonden” ge-
niseerd. Aan deze strooming is het te danken, dat
in overleg met enkele van die besturen, een „Indi-
avond” konden organiseeren, dank zij ook het
interf van ons bestuurslid mevr. A. Dijk-Bruijn v.
enburg. Zoals 't vorige K. W. reeds meldde, is de
te Ugehelen goed geslaagd en zoo ook die te
bergen op Donderdag 20 dezer. De zaal was weer
ook waren de leerlingen der hoogste klasse der
scholen aanwezig. De avond bestond uit een
beschouwing der kaartplaatjes met toelichting
en kleine tentoonstelling. Er waren ook leerlingen
de avondschool, hoewel die niet bepaald uitge-
d waren, doch ze hadden hun kwartje mede-
acht. Tot 't laatste toe bleef de aandacht gespan-
Het is lang niet uitgesloten, dat we nog eens weer
en dan met een meer speciaal onderwerp. Het
atorium bestond grotendeels uit den kleinen man.
succes heeft er ons toe gebracht te trachten in
hoeken van onze gemeente ook zulke avonden
organiseeren. We meenen daarmede te handelen in
de geest van het hoofdoel van „Oost en West”.
Als dit in het K. W. verschijnt is onze jaarverga-
de reeds voorbij. Daarop zal volgen, vermoedelijk be-
Maart, een „Wonosobo-avond”. Het voorloopig pro-
gram is: Spreker de heer Dumont uit Deventer met
en een opwekkende rede en een verloting van
sche voorwerpen. Hierbij doen wij een beroep op
aan, die Indische voorwerpen voor dat doel wil-
staan. Ook zullen we ons in verbinding stellen
„Bocatan”, in de hoop dat dit ons zal willen hel-
Wie iets leuk heeft te missen meldt dit alvast
den secretaris. We zullen trachten den avond wat
te maken. Doch vooral: „Laat nu alle leden
met zooveel mogelijk kennis, laat ieder pro-
st zijn”. De netto-opbrengst is voor de Wonosobo-
schtoffers van alle rassen.
dan hopen we nog een avond te kunnen geven
de West” en er in te slagen den heer Einaar te
optreden met „De Boschnegers” tot onderwerp.
En waar we in 1924 ongeveer f 70.— te kort kwa-
dringen we er ten eerste op aan: brengt leden
of begunstigers. Er zijn nog steeds menschen en
leden, die zeggen: „Men voelt toch niets er voor”
die dit een reden vinden zelf ook maar niets te
en. Ik zou zoo zeggen en reden te meer om tlen

LUX- en ORTHOPAEDISCH SCHOEISEL
naar maat

Bankastraat 4p A. A. DE RIDDER Den Haag

maal zoo hard te werken, want dat gevoel moet er uit
en zal er uit, als er samengewerkt wordt!

De Secretaris,

J. C. BAARS.

Afdeling Breda.

Den 22en Januari 1925 hield de heer Van Stenis, oud-
Resident van Bali, voor de afd. Breda een lezing met
lichtbeelden over de Westkust van Sumatra of wel de
Menangkabau, waar hij gedurende 10 jaar als ass-
resident geplaatst was en land en volk had bestudeerd.

Zooewel voor hen, die een groot deel van hun leven
in de tropen waren geweest, als voor de belangstel-
lenden gaf deze avond een intens genot. Wij zagen in
onze verbeelding dit zeldzaam schoone land met zijn
schitterende meren, zijn woeste, zware spoorbruggen
verplaatsende stroomen, trotsche vulkanen en diepe
ravijnen.

De met fijn snijwerk versierde huizen met daken in
den vorm van karbouwenhoorns, de typische kleeder-
dracht, de met goud- en zilverdraad doorweven kains,
het zelfbewuste karakter der Menangkabauers, hun
zucht naar goed onderwijs, hun lust om te debatteer-
ren (de stand der procureurs of procols), met matriar-
chaat, waarbij de man weinig over zijn kinderen te
zeggen heeft (wat vaak tot scheiding aanleiding geeft
en verhuizing van den man naar een andere streek),
de verlenging van een huis bij een huwelijk, de indeel-
ling der huizen, het afzonderlijk wonen der jongens,
enz., dat alles werd op een aangename toon en zonne-
klaar verhaald.

Een woord van dank, door de voorzitter, mevr.
Douair. Clifford Kocq v. Breugel aan den spreker,
werd door de aanwezigen met een krachtig applaus
onderstreept.

De Secretaris,

L. VISSER.

Afdeling Haarlem en Omstreken.

Vrijdagavond 16 Januari hield de heer J. F. E. Einaar
ene lezing met lichtbeelden voor onze afdeling over
de Boschnegers van Suriname.

De schouwburgzaal was zeer goed bezet, waaronder
vele scholieren van middelbare scholen.

De Gouverneur van Suriname, Baron van Heemstra,
met verlof hier te lande, gaf door zijn aanwezigheid
blijk van belangstelling en onderhield zich in de pauze
geruimen tijd met den heer Einaar.

H. P. DEINUM,

Secretaris afd. Haarlem en omstreken.

Afdeling Utrecht en Omstreken.

Dinsdag 20 Januari trad voor bovengenoemde af-
deling als spreker op de heer J. Einaar, uit Rotter-
dam, met het onderwerp: „De Boschnegers in Suri-
name”, met lichtbeelden.

De Boschnegers in Suriname, aldus spreker, zijn de
nakomelingen van die slaven, die in vroeger eeuwen
een schuilplaats zochten in de bosschen, om zich te
onttrekken aan de mishandelingen waaraan zij vaak
waren blootgesteld op vele Europeesche plantages,
waar zij werkzaam waren. In hoofdzaak behooren zij
tot drie stammen: de Aukaners, de Saramacangers en
de Moesingangers. Aan het hoofd van elken stam
staat een opperhoofd. Hunne woningen zijn hoogst een-
voudig ingericht. De mannen houden zich bezig met
jacht, vischvangst, houtkappen; de vrouwen verrich-
ten hun huiselijke bezigheden. Ook met fijner werk
houden de laatsten zich onledig, zooals borduren en
haken; voor de mannen vervaardigen zij de fraai be-
werkte schortjes en kuitbanden. Opmerkelijk is het,
dat niet de vrouwen, maar de mannen zich met der-
gelijke sieraden toeien.

De Boschnegers zijn zeer bedreven in de houtsnij-
kunst. Lepels, zitbankjes en andere huishoudelijke
voorwerpen worden door hen op fraaie wijze bewerkt;
ook de gevels hunner woningen leggen daarvan getui-
genis af. Het slangenmotief is dikwijls het onderwerp
van hun versieringskunst, want de slang is hun heilig,
evenals vele andere dieren, zooals de gier en de tijger,
die zij, behalve hun vele goden, hoog houden en vere-
eren. Geesten wonen overal: in de boomen, in de
steen. Als een god wordt de kankantree aanbeden
en vereerd. Bij of in elk dorp treft men hem aan; nie-
mand zou het wagen, wanneer hij verdord is, hem om
te hakken.

Het geheele leven van de Boschnegers wordt letter-
lijk beheerscht door of staat onder den invloed van

Modemagazijnen HENNEMAN & PLUKKER

Valeriusstr. 28-38
DEN HAAG

Grootste Speciaal Magazijnen

in Japonnen, Blouses, Rokken,
Peignoirs, enz. enz.

Gedurende den Winter steeds nieuwe zen-
dingen voile Blouses en Japonnen voor Indië

Dienstverrichting „VOORWAARTS”

Jan Evertstraat 19 - Telefoon 16684.

Door deze hebben wij de eer U te berichten dat de
afdeling Den Haag der Vereniging „Voorwaarts”,
(Bond van gepens. en gegag. Militairen van Oost- en
West-Indische Leger), heeft opgericht eene dienstver-
richting, ten doel hebbende een gedeelte van die Oud-
Strijders, de strijd om het bestaan te helpen verlichten.
De te verrichten werkzaamheden zullen stipt worden
uitgevoerd, terwijl de kosten zoo billijk mogelijk be-
rekend worden.

Gaarne Uwe welwillende medewerking hierin tege-
moet ziende.

Hoogachtend,

HET BESTUUR.

Zeilen en Linoleum wrijven.

Beenen, Schuren en Schrobben,

Poetsen, enz.

S

TARIEF

Met wagen 10.60 per uur en per man
„ fiets 10.60 „ „ „ „ „
Zonder wagen 10.50 „ „ „ „ „
Innen van kwitanties 10.80 per uur.
Voor vervoer van brandkasten en piano's speciaal tarief.
Bezorgen van brieven en circulaire's volgens
overeenkomst.

MESSEN SLIJPEN EN POLIJSTEN vanaf 75 cent
per dozijn, met inbegrip van afhalen en thuisbezorgen.

BESCHIKBAAR.

„Hollandia” Drogisterij

2e Sweelinckstraat 199 - Den Haag
bij het Stadhoudersplein

Voor Duinoord 't geschiktste adres

voor Uw Chemicaliën, Verbandstoffen, Spe-
cialiteits-geneesmiddelen, enz.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten
Oppersen, Repareeren, Keeren, Moder-
niseeren, Vermaken, opnieuw Voeren,
onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij
maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. 34947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

Huishoudelijke- & Keukenartikelen

HAARDEN - KACHELS - FORNUIZEN
KINDERWAGENS. :: LAGE PRIJZEN

JAN ZWENNES

Boekhorststraat 54a, DEN HAAG

TELEFOON 16875

Bloemenmagazijn

J. Ch. v. WESEMAEL
Valkenboschlaan 55
DEN HAAG TELEFOON 35986

NIET elke STOFZUIGER

is geschikt voor het doel dat men er mede beoogt. Laat U daartoe deskundig adviseeren door ons bureau, met zijn ca. 25-jarige ervaring. Elk van de onderstaande machines die bij ons in voorraad zijn heeft haar bijzondere eigenschap.

INLICHTINGEN EN DEMONSTRATIE GRATIS

EXCELSIOR	f 95.—
PREMIER	f 125.—
TURBATOR	f 120.—
UNIVERSEEL	f 125.—
PREMIER DUPLYX	f 165.—
HOOVER	f 200.—
HULPSTUKKEN	f 50.—

Electr. Techn. Bureau W. G. SCHEERES
 HOOIGRACHT 1C — LAAN VAN ROOS EN DOORN 6
DEN HAAG - TELEFOON 15170

CIVIELE EN MILITAIRE INDISCHE UITRUSTINGEN

Witte Pakken f 9.50
en hooger

HET UITRUSTINGENHUIS
DEVENTER TEL. 400

Gellustreerde Catalogus
op aanvraag
zonder eenige verplichting

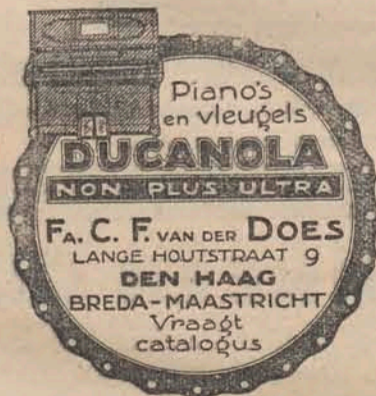
TE KOOP OF TE HUUR

in DEN HAAG een **dubbel HEERENHUIS**
 met Voor- en Achtertuin, gelegen in Duinoord
 3 minuten van de Schev. Boschjes, lijn 8 en
 10 (zomerlijn 14).

Het huis bevat: *Parterre*: 3 ineenlopende kamers met serre, keuken, kelder, W.C., gangkast; *1e Verdieping*: 4 ineenlopende kamers met badkamer, W.C., gangkast; *2e Verdieping*: 2 groote en 3 kleine kamers, gangkast, W.C., zolder. Voorts kasten in bijna alle kamers, Gas- en Electr. licht.

Het huis is eventueel zeer geschikt voor pension of herstellingsoord.

Br. motto „Heerenhuis”, Bureau v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

F. A. C. F. VAN DER DOES
 LANGE HOUTSTRAAT 9
DEN HAAG
 BREDA-MAASTRICHT
 Vraagt catalogus

FIRMA H. MOLIER

BOEKBINDERIJ EN
 LINIËERINRICHTING
 HOUTMARKT 28-30

'S-GRAVENHAGE - TELEF. 10704

PAUL J. JACOBS :: DEN HAAG

2de Sweelinckstraat 73a, h. 2de v. Blankenburgstr.

HORLOGES, KLOKKEN, PENDULES, CARILLONS, ENZ.
 GESORTEERDE JAPAN- EN CHINA-AFDEELING

ATELIER VOOR ALLE REPARATIËN

EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË

goden, van booze en goede geesten.

Het bevaren der Surinaamsche rivieren wordt zeer bemoeilijkt door stroomversnellingen, watervallen en den rotsachtigen bodem. De Boschneegers zijn echter goede stuurlieden. Met behendigheid weten zij hun slanke korjalen (uitgehohde boomsiammen) door al die hinderpalen heen te leiden en gevaarlijke plekken te vermijden.

Het vluchten naar de bosschen wegens ondergane mishandeling behoort gelukkig tot het verledene. Reeds tegen het einde der 18de eeuw verbeterde in West-Indië het lot der slaven. De regeering toch was langzamerhand gaan inzien, dat het een groot onrecht was de negers, uit Afrika ingevoerd, om landarbeid te verrichten, waartoe de Indianen, de oorspronkelijke bewoners van West-Indië, niet in staat waren, zoo slecht te behandelen als bijna overal het geval was. De afschaffing der slavernij in 1863 bevestigde dien beteren toestand.

Een aantal fraaie lantaarnplaatjes, die spreker vertoonde, deed de aanwezigen genieten van de grootsche natuur van West-Indië, van de indrukwekkende tropische oerwouden, die, naar de heer Einaar opmerkte, een uitgebreid studieterrain voor de biologen opleveren.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur.

H.H. Secretarissen, e.g. Secretarissen-Penningmeesters der Afdelingen worden herinnerd aan art. 5 van het Huishoudelijk Reglement der Vereniging, aldus luidende:

„Elk Afdelingsbestuur zendt jaarlijks vóór den 20sten Januari aan het Hoofdbestuur een alfabetische naamlijst der leden van de afdeling op 1 Januari, met vermelding van ieders contributie of bijdrage en adres, benevens een opgave van de bestuursleden met vermelding van functie en een opgave van ingestelde commissiën met vermelding der commissieleden.

Elk Afdelingsbestuur zendt jaarlijks vóór den 1en Maart aan het Hoofdbestuur:

- het verslag over het afgelopen jaar, met vermelding van den toestand op 31 December van het vorige jaar en der resultaten welke verkregen zijn door inrichtingen door de afdeling in het leven geroepen;
- eene geldelijke afrekening, ingericht volgens door het Hoofdbestuur vast te stellen formulier;
- eene opgave van onderwerpen, welke de afdeling op de jaarlijksche Algemeene Vergadering behandeld wenscht te zien;
- eene kandidatenlijst, houdende opgave van een dubbeltal kandidaten voor de mogelijk voor de afdeling openvallende plaatsen in het Hoofdbestuur.

Van de Redactie.

Het slot van het artikel „Adatrecht van Ned.-Indië”, door Mr. P. A. F. Blom, kan eerst in het volgend Nr. geplaatst worden.

Van het Informatie-Bureau:

UIT DEN DIENST IN INDIE AANGEKOMEN AMBTENAREN.

- H. F. C. Tieleman, Commissaris van Politie 1e kl., Den Haag, Laan v. Meerdervoort 376.
 B. van der Sterr, Gedipl. Techn. Ambtenaar P.T.T., Alkmaar, Lindelaan 102.
 Mej. A. E. C. van Bruggen, Leerares a. d. Alg. Middelb. School Jogjakarta, Den Haag, Regentesselaan 76.
 H. Bisschop van Tuinen, Hoofdinspecteur, Hoofd v. d. dienst van Scheepvaart, Nice, Hotel Riveir, Rue Massenet.
 R. B. Beeuwkes, Ambt. ter besch. v. h. Hoofd v. d. P.T.T., Den Haag, Van Loostraat 108.
 F. J. de Jeer, 1e Commies b. d. Weeskamer te Soerabaja, Den Haag, Galvanistraat 25.
 J. C. J. de Bas, Onderbaas-ketelmaker b. h. Marine-Etablissement, Amsterdam, Da Costastraat 132.
 J. W. de Vries, Bouwkundige b. d. dienst voor Waterkr. en Electr., Den Haag, Zeestraat 50.
 A. Pieters, Controleur b. h. B. Best. op Java en Madoera, Utrecht, Just. van Effenstr. 22.
 J. W. de Vries, Klerk b. h. Residentiekantoor te Palembang, Amsterdam, Lassusstr. 5.
 W. G. R. C. Rissink, Referendaris ter Alg. Secretarie, Bloemendaal, Hartelustlaan.
 J. H. D. Kinn, 2e Commies b. h. Dept. der B.O.W., Rotterdam, p.a. fam. Boeren, Nieuwe Rubensstr. 34.

RECOURT'S Strijkijrichting

WEIMARSTRAAT 251 - DEN HAAG

is **het adres** voor behandeling van fijne goederen als BOORDEN, OVERHEMDEN, BLOUSES enz.

Prijzen **BILLIJK** - Afwerking **KEURIG**

C. L. van der Plas, Controleur b. h. B. Best., Den Haag, p.a. Mevr. Stoffbeen, Archimedesstr. 38.

W. van Reijen, Onderwijzer 1e kl. O.E.L.O., Breda, Goorstraat 6.

M. L. Burgdorffer, Controleur 2e kl. P.T.T., Utrecht, Poortstr. 34.

J. H. Brückmann, Tuinbouwkundig Ambt. b. h. van L., N. en H., Voorburg, Laan v. Oostenburg 15.

Mevr. M. Kun, geb. Roijers, Commies b. d. S.S. en Rotterdam, p.a. fam. Boeren, Nieuwe Rubensstr.

Mej. J. Roijers, 3e Commies b. h. Dep. v. Gouv. Rotterdam, p.a. fam. Boeren, Nieuwe Rubensstr.

Mej. J. Twijssel, 3de Commies b. h. Dep. v. Gouv. Rotterdam, p.a. fam. Boeren, Nieuwe Rubensstr.

Mej. J. E. van Marion, Onderwijzeres 3e kl. O.E.L.O., Den Haag, Van Merlenstraat 54.

A. H. Philips, Assist.-Resident van Soembawa, Haag, p.a. Mevr. Israël, Ligusterstraat 97.

W. C. N. van Kwijk, Tijd. Ambt. ter besch. v. h. Haag, v. d. dienst der Zoutregie, Utrecht, Poortstraat 46.

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD

H. F. Brune te De Bilt, F. C. A. M. de Bruyn, Van derenstraat 14 te Nijmegen en G. H. S. Verbeek, Hoofdstraat 140 te Hillegom, allen als onderwijzer 2e klasse bij het Openbaar Europeesche Lager onderwijs.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S LANDS DIENST IN CURAÇAO.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

19. Uitzending voor den Nederlandsch-Indisch Staatsdienst:

- onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs;
- twee verpleegsters, bekend met röntgenologie, verpleegsters voor het krankzinnigenwezen;
- officier van gezondheid 2de klasse (in vasten en tijdelijken dienst).

20. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao:

- hoofdonderwijzeres met akte Fransch;
- hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Ministerie van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeling A. B. (voor de betrekkingen genoemd onder 19, a en b), tot de 8ste afdeling (voor de betrekking onder 19, c) tot de 10de afdeling (voor de betrekkingen onder 20).

Mutaties van 21 tot 28 Jan. 1925.

Nieuwe leden.

- E. J. Martens, Haarlem, Westerhoutstraat 46. f 5.—
 Mejuffrouw E. Feuser, Breda, Baronielaan 92 bis. f 5.—
 D. J. K. Wetselaar, oud-Mil. Apotheker O.-I. L., Breda, Groote Markt 47. f 5.—
 G. Boswinkel, Onderwijzer O.-I., Oegstgeest, Wilhelminapark 4. f 5.—
 R. A. Rijkshroeff, Hoofdcommies Dep. v. Gouv. Breda, drijven, Den Haag, Valkenboschlaan 128. f 5.—
 Restaurant „Senang-Hati”, Den Haag, Balistraat 70. f 5.—

Afschrijven.

- J. Odewald, Comdt. Kweekschool v. d. Zeevaart, Amsterdam, Prins Hendrikkade 189.
 Mej. J. Staverman, Utrecht, Willem Barentzstr. 13.

Adresveranderingen.

- Mr. A. J. A. A. Baron van Heemstra, Gouverneur van Suriname, van: Bloemendaal terug naar: Paramaribo. f 10.—
 H. G. Verhoeff, Ind. Jur. Cand., van: Wilnis Leiden, Oegstgeesterlaan 49. f 250.—
 Dr. B. J. Haga, Controleur B.B., van: Den Haag, van Loostr. 64 naar: Zeist, Lawn Tennislaan 5. f 5.—
 Dr. P. Hubrecht, van: Doorn, de Paddestoel naar: Den Haag, Heerengracht 19 A. f 5.—
 Mevr. Wed. van Heelsbergen—de Lange, van: Zeist, Tusschen de Dennen 6 naar: Utrecht, Willem Barentzstr. 85.
 Ph. C. A. J. Quanjier, Onderwijzer, van: Den Haag, Copernicusstraat 26 naar: Weltevreden, Dep. van Onderwijs.
 B. R. van der Most, Commissaris v. Politie van: Delft naar: Weltevreden, Pegansaän 25.

A. GRUDA & Co

W. Pyramontkade 107
 Telef. 32692

Voorheen Chef-Coupeur „Jagershuis”

Dames- en Heerenkleeding naar Maat

Prima Engelsche en Schotsche Stoffen

Scherp concurrerende prijzen

Haagsch Instituut voor Handelsopleiding
AZALEASTRAAT 51 - 'S HAGE

Mondlinge en schriftelijke cursussen
Boekhouden voor examens en practijk - Staats-
huishoudkunde en Statistiek M.O. - Staatsinrich-
ting M.O. - Nederl., Fransche, Duitsche
en Engelsche correspondentie
Methodisch spreken.

UITSLUITEND BEVOEGDE LEERKRACHTEN

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafrâchissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

WISBRUN & LIFFMANN
Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Haag
DAMES MODEARTIKELEN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.
BALARTIKELEN.

Vereeniging „OOST en WEST”.
HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstrekende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10-12 v.m. en 2.30-4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland verlooven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

REISZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING. Samenwerking ten einde aan hen die uit Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheid te verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

<p>Serie I.</p> <p>Nederlandsch-Indië en de handel.
Indische toestanden gezien door een Inlander.
Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
Sarikat-Islam.
De Suikerrijverheid in Nederlandsch-Indië.
De afschaffing van de laatste heerdiensten op Java.
Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
De Europeesche vrouw in Indië.
De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
Over de Kolonie Suriname.</p> <p>Serie III.</p> <p>Der Ball en zijne bewoners.
Vloeding in Nederlandsch-Indië.
Kindercriminaliteit in Nederlandsch-Indië.
Indische Scholen onder de Oost-Indische Compagnie.</p> | <p>Serie II.</p> <p>No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
2. Het Javaansch tooneel.
3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
4. De thee-cultuur op Java.
5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
6. Een doode taal in Indië.
7. De inlandische dorpsgemeenschap op Java.
8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië.
9. De Javaan gelijk hij schijnt en is.
10. Brandende Koloniale Vraagstukken.</p> <p>No. 5. Nederlanders in Indië.
6. Het Nederlandsch-Indisch Volkseredietwezen.
7. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië
8. De Slavernij in Oost-Indië.</p> |
|---|--|
- Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.
- Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeling 'S-GRAVENHAGE.

Secretariaat-Penningmeesterschap der Afd. 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (zetel Hoofdbestuur).

WASSCHERIJ „REINGOED”
speciale Afd. voor de behandeling van Fijn Goed.
ANNA VAN BUERENSTRAAT 155-157
DEN HAAG - TEL. 71568

voor uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Wasch wordt ingestaan. Behandeling van alle wollen en andere goederen systeem Jaeger.

Zeebaboe's en Jongens
beschikbaar. 203
Te bevragen in „PERSINGGAHAN”
Advies Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetselaeriaan 2 - Tel. 50248

C. HOYNG
SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
UIT DE PLATEELBAKKERIJ
„ZUID-HOLLAND” TE GOUDA
MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
Garantie voor gave overkomst

BESCHIKBAAR.

Aan de Leden van „Oost en West”

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging. Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

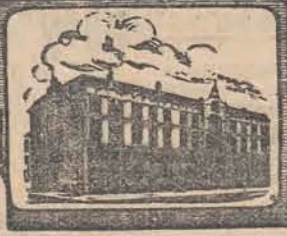
Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

DE UITGEEFSTER.

Huishoudelijke
en Keuken-Artikelen
Kolen- en Gasfornuizen

FRANS VAN WIJK & ZONEN
24 VLAMINGSTRAAT - DEN HAAG
TELEPHOON 10773

Baden en Geysers
Gas- en Elec. Ornamente
Haarden en Kachels

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS
's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het meest
bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

JAN MESKER & Co.
PRINS HENDRIKSTR. 46-48
TELEFOON 30983

Meubelen, Betimmeringen.
Complete Inrichtingen in
moderne en antieke stijlen.
Artistieke behangsels met
bijpassende Cretonne's.
Gemak-fauteuils in diverse
modellen en bekledingen.
Billijke prijzen - Vraagt prijsopgaaf

A. SCHRÖDER & Co.
GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

KATOENEN- en LINN. GORDIJNEN
voor SLAAPKAMER en SERRE

ENGELSCHER CRETONNES

Waschechte VLOERKLEEDJES | Waschechte TAFELKLEEDEN

Gramophones en Platen

Doet Uw keuze bij
MAISON „CHANTAL”
Prins Hendrikstraat 101-103, DEN HAAG, Tel. 34729

Hoort de NOUVEAUTE's op onze CHANTAL-RECORDS

OPERA-FRANÇAISE: Mons. Lynel en Mons. Richard, resp.
Opera Paris et Bruxelles.
Diverse Aria's: Faust, Barbier v. Sevilla.
Mons. Blaimont: Opera-Lyon, Manon, Herodiade.
Werther, Tosca, Aïda.

DANSES MODERNES: Nuits de Chine, C'est jeune et ça ne s'arrête pas, Fernande, Tu verras Montmartre, etc. etc.

Overtuigt U bij ons van de zuivere weergave van
ieder genre muziek op CHANTAL-PLATEN

ALS HET WAAR ZOU ZIJN

dat een kantoordrukmachine even goed drukwerk maakt als de beste drukkerij
dat zij enorm op Uw drukkosten bespaart
dat zij in aanschaffing zeer goedkoop is
dat Uw jongste bediende de behandeling in enkele uren leert

WAAROM

breidt zich dan onze clientèle steeds uit besteden wij vele duizenden aangroote drukpersen moeten de drukkersleerlingen jaren lang onderwijs ontvangen en examens doen voor zij als volslagen vaklieden worden erkend

GOED WERK maakt immers slechts een **GOED VAKMAN** en dan nog alleen met **PRIMA MATERIAAL**.

Op onze nieuwerwetsche persen, wordt door geschoolde vaklieden het beste werk gemaakt

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTR. 20 - DEN HAAG - TEL. 11987

THE COMPANY
Last Fashion
Ladies' and Gentlemen's Tailors

Colbert Costuum naar maat met extra Pantalon à . . . f 63.-
Tailor Mades naar maat met extra Rok f 75.-

Indien gewenscht wordt de tweede Pantalon of Rok in sportmodel geleverd.
VRAAGT STALENCOLLECTIE.

Wagenstraat 61 - DEN HAAG - Telef. 10954

ROTTERDAMSCH LLOYD
Directie: Wm. Ruys & Zonen - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST
van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIE met
aanstuiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
van draadloze telegrafie en onderwater-kloksignaal.

TRICOT ONDERGOEDEREN
VAN
JANSSEN & TILANUS, FRIEZEVEEN